

HRVATSKOG STRUKOVNOG SINDIKATA MEDICINSKIH SESTARA-MEDICINSKIH TEHNIČARA Zagreb, prosinac 2018.

TEMELJNI KOLEKTIVNI UGOVOR ZA SLUŽBENIKE I NAMJEŠTENIKE U JAVNIM SLUŽBAMA - OSNOVICA ZA IZRAČUN PLAĆE U JAVNIM SLUŽBAMA

Dogovorenog povećanje osnovice za plaće u 2019. ne znači i kraj sindikalnih akcija

STR. 3.

PODRUŽNICE

VIROVITICA

STR. 13.

DAMIR VARGOVIĆ, član Glavnog vijeća HSS MS-MT-a i povjerenik podružnice HSS MS-MT-a u Općoj bolnici Virovitica

Mi smo se i ove godine dobro organizirali

PULA

STR. 16.

DRAŽEN BURAZOR, medicinski tehničar, povjerenik podružnice HSS MS-MT-a u Općoj bolnici Pula

Kronično nam nedostaje kadra

PAKRAC

STR. 8.

VLADIMIR ŠUPERINA, med. teh., povjerenik HSS MS-MT-a u Općoj županijskoj bolnici Pakrac i bolnici hrvatskih veterana

Naš najveći problem je neplaćanje prekovremenih

KNIN

STR. 14.

LIDJA ALEBIĆ, bacc. med. techn., Odjel za anestezijologiju; povjerenica podružnice HSS MS-MT-a u Općoj i veteranskoj bolnici „Hrvatski ponos“

Tih 3 posto što sada nude, to nam je već prije oduzeto

KRAPINSKE TOPLICE

STR. 4.

RADMILA MIKULIĆ, bacc. med. techn., glavna sestra Odjela za neurološku rehabilitaciju u Specijalnoj bolnici za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice i povjerenica HSS MS-MT-a u toj ustanovi

Dogovorenog povećanje plaće je dobro, ali nedovoljno

Poštovane članice i članovi Sindikata, poštovani čitatelji, pred vama je novi broj Glasnika HSS MS-MT-a koji vam donosi pregled aktivnosti u našem radu u 2018. godini. Kada Vam se obraćam u ovom uvodu, razmišljam o protekloj godini i aktivnostima u našem sindikatu te zaključujem da mi jedan broj Glasnika jedinstveno nije dovoljan da sažmem sve što smo prošli u 2018. godini.

Ipak, uvodno i kratko osvrnut ću se na bitne događaje koji su, usudit ću se kazati, povjesno obilježili naš rad i smisao postojanja. U prvoj redu,

dovor o povećanju plaće za tri posto od 1. siječnja 2019. i dva posto od 1. rujna 2019. te tako izbjegli štrajk za koji smo se već pripremili.

U ovom broju upoznat ćete se i s radom sindikalnih povjerenika iz naših podružnica u Puli, Krapinskim Toplicama, Pakracu, Virovitici i Kninu. Oni će podijeliti s Vama svoja profesionalna iskustva, probleme, borbu i nastojanja, no i - ono što je najvažnije - želju i volju za zaštitom i očuvanjem svojih prava i energiju zajedništva. Također, moći će pročitati i neke ratne priče naših kolega.

Drago mi je da su mediji prepoznali rad našeg sindikata i problematiku sestrinstva u Hrvatskoj, tako da smo javno imali priliku iznijeti svoje aktivnosti i ciljeve: govorili smo o nedostatku medicinskih sestara u sustavu zdravstva, vodećim problemima s kojima se medicinske sestre i tehničari susreću te, naravno, naglašavali goruge probleme egzodus grada Hrvatske u inozemstvu.

Organizirali smo prosvjed pod gesmom Sestrinstvo - glas koji vodi, zdravlje je temeljno ljudsko pravo na kojem se okupilo nas više od tisuću medicinskih sestara i medicinskih tehničara iz cijele Hrvatske. Tim prosvjedom pokazali smo da su medicinske sestre i tehničari najbrojnija skupina djelatnika u zdravstvu te kao ljudski resursi jedan od najvažnijih dio-nika zdravstvenoga sustava.

I uspjeli smo... naš Glas koji vodi prepozнат je u javnosti u medijima gdje smo dobili punu podršku i grada, i udruga i sestrinskih organizacija.

Kad je riječ o socijalnom dijalogu s resornim ministarstvom, ove godine, 26. ožujka 2018., potpisali smo Kolektivni ugovor za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja na rok od 12 mjeseci, prema kojemu razina materijalnih i ostalih prava ostaje na razini dosadašnjega Kolektivnog ugovora.

Bilo je tu i drugih važnih aktivnosti - sastanaka, pregovora, prosvjeda... - vezano za prijedlog Zakona o zdravstvenoj zaštiti, Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju, mirovinskoj reformi te pregovori o povećanju osnovice plaće u javnim službama.

Mogu zaključiti da su iza nas dinamični pregovori o povećanju osnovice plaće u javnim službama. Nakon mnogih održanih sastanaka, razgovora... na kraju smo u mirenju postigli

Ostvarivanje statusa Sudionika Domovinskog rata/Hrvatskog branitelja

Društvo medicinskih sestara i tehničara Domovinskog rata (DMSTDR) pri Hrvatskoj udruzi medicinskih sestara (HUMS) donijelo je Upute za ostvarivanje statusa Sudionika Domovinskog rata/Hrvatskog branitelja. Naime, zdravstveni radnici prema trenutačnom Zakonu o hrvatskim braniteljima mogu ostvariti status Sudionika Domovinskog rata. Stoga će Ministarstvo zdravstva, nakon obrade podataka, sastaviti popis s pripadajućim statusom, a status ovisi o tome koje su uvjete podnositelji zahtjeva zadovoljili. Zdravstveni radnici koji će, prema Uputama DMSTDR-a, dobiti status Sudionika Domovinskog rata, dobit će potvrdu o statusu, dok oni koji zadovolje uvjete za status Hrvatskog branitelja ulaze u postupak za ostvarivanje tog prava. Rok za prijavu bio je do 31. listopada 2018.

TEMELJNI KOLEKTIVNI UGOVOR ZA SLUŽBENIKE I NAMJEŠTENIKE U JAVNIM SLUŽBAMA - OSNOVICA ZA IZRAČUN PLAĆE U JAVNIM SLUŽBAMA

Dogovoreno povećanje osnovice za plaće u 2019. godini nije kraj sindikalnih akcija

Nakon najave štrajka, počeo je proces mirenja, prvi krug održan je 22. studenoga, a mirenje je nastavljeno u još dva kruga. Sindikati javnih službi i predstavnici Vlade na sastanku održanom 27. studenoga postigli su dogovor o povećanju plaće za 3 % od 1. siječnja 2019. i 2 % od 1. rujna 2019.

je za 18. rujna, do kada je Vlada RH nije upućivala poziv za pregovore, čelnici sindikata javnih službi na konferenciji za novinare održanoj početkom rujna najavili su da će, ne počnu li pregovori o osnovici za izračun plaće u tim službama, najaviti štrajk. Nakon toga, Vlada RH uputila je poziv na pregovore i sastanak pregovaračkih odbora Vlade RH i sindikata javnih službi održan je 12. rujna. Vrh obrascu

Ni nakon tri održana kruga pregovora sindikata javnih službi i predstavnika Vlade RH, nije došlo do dogovora o visini porasta osnovice za plaće u javnim i državnim službama. Iako su Vladino strani izneseni konkretni statistički pokazatelji o kontinuiranom i sve većem zaostajanju plaće u javnim službama za plaćama u privredi još od 2009. godine, ministar Marić i dalje je ostao pri stavu kako je maksimum što državni proračun može izdvojiti za nastavnike i znanstvenike, liječnike, medicinske sestre te radnike u socijalnoj skrbi i kulturi 3 % povišice za 2019. godinu.

Deset godina zaostajanja plaće

Nakon nekoliko najavljenih pa otkazanih sastanaka, sindikati su inzistirali na tome da se pregovori nastave uz sudjelovanje ministra finančnog Zdravka Marića. Na sastanku održanom 1. listopada, Vlada, koju je predstavljao ministar rada Marko Pavić, izšla je s prijedlogom povećanja osnovice od 2 % za sljedeću godinu, što su sindikati odbili i uvjetovali nastavak pregovora jedino s ministrom finančnog Zdravkom Marićem. Nakon nekoliko dana, Sindikati su odbili i Vladinu ponudu povećanja osnovice plaće za 2 % od 1. siječnja i 1 % od 1. rujna 2019.

Na pregovorima je sindikalna strana prikazala prezentaciju Stanje plaće u javnim službama sa svim relevantnim pokazateljima i statističkim podacima iz kojih je vidljivo permanentno zaostajanje plaće u javnom sektoru

za plaćama u privredi u posljednjih deset godina, a taj jaz postaje i veći uz daljnji očekivani rast plaće u privredi za 5,8 % u 2019. godini.

Novi pregovori na proljeće

Nakon svih iznesenih argumenta i kontraargumenata, Vlada je strana na konkretan upit sindikalne strane zaključila da je ponuda od 3 % povećanja osnovice za izračun plaće zaposlenika u javnim službama od 1. siječnja 2019. godine konačna.

Nakon donošenja odluka na tijelima sindikata, sindikati javnih službi izvijestili su da odbijaju Vladinu ponudu tripotstnog povećanja osnovice plaće u 2019. te najavili kako će se za pravedniju cijenu rada nastaviti boriti raznim oblicima pritiska, među kojima je i štrajk. Sindikati javnih službi tražili su povećanje osnovice plaće za 5,8 % u idu-

ćoj godini, no Vlada im je nudila povećanje od 3 %, tvrdeći da je to maksimalan iznos unutar proračunskih mogućnosti. Sindikati su najavili štrajk za 28. studenoga, koji bi se održavao svakog tjedna po jedan dan do ispunjenja zahtjeva Sindikata.

Nakon najave štrajka, počeo je proces mirenja, prvi krug održan je 22. studenoga, a mirenje je nastavljeno u još dva kruga.

Sindikati javnih službi i predstavnici Vlade na sastanku održanom 27. studenoga postigli su dogovor o povećanju plaće za 3 % od 1. siječnja 2019. i 2 % od 1. rujna 2019.

Dogovoreno povećanje osnovice za plaće u 2019. godini nije kraj sindikalnih akcija. Prema Temeljnog kolektivnom ugovoru, svake se godine u petom i šestom mjesecu otvaraju pregovori o visini osnovice za sljedeće razdoblje.

RADMILA MIKULIĆ, BACC. MED. TECHN, GLAVNA SESTRA ODJELA ZA NEUROLOŠKU REHABILITACIJU U SPECIJALNOJ BOLNICI ZA MEDICINSKU REHABILITACIJU KRAPINSKE TOPLICE I POVJERENICA HSS MS-MT-a U TOJ USTANOVİ

U našoj ustanovi plaćaju prekovremene sate

Svaki dan svjedoci smo što Vlada radi, gdje se novac troši, što se sve novo kupuje i o kakvim je golemin svotama riječ. Smanjenjem poreza, i plaća ide gore, ali zna se kome najviše. Opet će oni koji imaju više dobiti još više, a oni s malom plaćom praktički ništa“, kaže Radmila Mikulić, bacc. med. techn, glavna sestra Odjela za neurološku rehabilitaciju u Specijalnoj bolnici za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice i povjerenica HSS MS-MT-a u toj ustanovi.

„U bolnici radim od 1991., radila sam kao sestra voditeljica jednog odjela koji je imao 25 - 30 kreveta, a u posljednje tri godine glavna sam sestra cijele neurološke jedinice koja ima ukupno tri odjela“, govori Radmila Mikulić koja je već treći mandat povjerenica sindikalne podružnice. Na toj dužnosti naslijedila je Ivana Lisjaka, bacc. med. techn, osnivača podružnice HSS MS-MT-a u Krapinskim Toplicama, danas voditelja jednog sestrinskog tima na Odjelu za medicinsku rehabilitaciju bolesnika s reumatskim bolestima

„Dobro, ali nedovoljno“
Najjači udarac zdravstvenim djelatnicima je, ističe povjerenica, zadala odluka Vlade RH o smanjenju koeficijenta, pogotovo za višu stručnu spremu, i uzimanje onih 4,8 i 10 posto na staž: „Kad nam je Vlada ukinula neke razne dodatke, ljudi su jednostavno bili razočarani takvim razvojem situacije.“

Kad je riječ o najnovijim pregovorima prema kojima će Vlada podići plaće sljedeće godine za 5 posto - 3 posto od 1. siječnja 2019. i 2 posto od 1. rujna 2019. - Radmila Mikulić kaže da je to dobro, ali nedovoljno.

„Kad bi članovi Vlade čeka-

li povišicu plaće kao mali čovjek, možda bi počeli razmišljati. Većina javnih sindikata pristala je na mirenje s Vladom, ali ja ne bih pristala, no, ako sjedite otvara, teško je znati i vidjeti što se događa u prvim redovima“, komentira gospođa Mikulić i dodaje: „Bili smo spremni na štrajk, iako ga nismo mogli provesti do kraja, pa ne možemo mi ostaviti pacijente.“

„Medicinska sestra ima 3,6 tisuća kuna osnovne plaće, bez benefita i ako ne radi poslijepodne. Je li to plaća dostojna jedne sestre, nek se zamisle i Vlada i premijer koliko je to ispod minimalca“, naglašava Ivan Lisjak.

„Pokušajte zamisliti bolnicu koja nema medicinske sestre. Taka ustanova uopće ne bi funkcionalala. Sestre su one koje drže bolnicu. Liječnik, primjerice, dode i ode, fizioterapeut također, a sestra je ta koja je uz pacijenta 24 sata. Ako nije nema, bolnica ne funkcioniра. Jesu li plaćene za svoj rad? Nisu. Cijeni li se njezin rad? Nije. Država to ne prepoznaće“, ističe Lisjak te objašnjava: „Obrazloženje Vlade RH da se plaće u javnim službama ne mogu podići zbog stečaja Uljanika, pa to nema veze ni s čim... Oni vode politiku - razjedini pa vlada“, komentira Lisjak Vladine manipulacije.

Ipak, na razini ustanove u kojoj rade voditelji podružnice HSS MS-MT-a hvale dobru komunikaciju s ravnateljicom Željkom Žnidarić.

Kuna po kilometru

„Lijepo surađujemo s našom ravnateljicom i upravom. Kad god su neka sindikalne događanja, aktivnosti, nikad nismo doživjeli nikakav otpor“, kaže Radmila Mikulić.

Međutim, to, kako i sve ostalo, ovisi o poslodavcima, među kojima su velike razlike. „Naša ravnateljica ima razumijevanja i za prekovremeni rad. Stvarno je koraktna. Ako ljudi rade prekovre-

meno, to se i plati. Ali, čitam, slušam, kolegice iz drugih ustanova imaju i po dvjesto prekovremeni sati a da im se to ne plati. To su dodatni problemi“, objašnjava Radmila Mikulić.

„S obzirom na to da smo imali i imamo manjka kadra, uspjeli smo dogоворити да se svi prekovremeni sati plaćaju. Svaki mjesec skupimo podatke na razini bolnice, ja to posložim u tablicu, sve se potpiše i sve se plati“, kaže Željko Kralj.

„Imali smo povjerenstvo koje je provjeravalo mjesto prebivališta da ne bi bilo lažiranja adresa. Neki zaposlenici, oni koji stanuju bliže ustanovama u kojima rade, lošije su prošli, konkretno, i ja sam loše prošla kad je riječ o putnim troškovima. Dobivala sam povrat novca za putne troškove na bazi mjesecne povratne autobusne karte koja vozi taj smjer. Prema obraćunu, dobivala sam više novca nego kad mi plaćaju kunu po kilometru. Kuna po kilometru stvarno se potroši na benzin, ali u to nije uračunata amortizacija. No, tako je kako je, to je

“// Nama su otišle samo dvije sestre, ali kolegice u zagrebačkim klinikama imaju veliki problem, oni uopće ne zapošljavaju jer se nitko ne javlja na natječaje. Razgovarala sam nedavno s kolegicama iz Rijeke koje su rekле da cijelu godinu imaju raspisan natječaj za radna mjesta medicinskih sestara, ali se nitko ne javlja. Ako takvo stanje u državi potraje, pitanje je vremena kad će i našu ustanovu početi napuštati medicinske sestre

prema Kolektivnom ugovoru", objašnjava Radmila Mikulić.

Cijela Hrvatska nosi se s problemom odlaska medicinskih radnika u inozemstvo, no iz Specijalne bolnice za rehabilitaciju u Krapinskim Toplicama ipak malo ljudi odlazi.

"Nama su otisle samo dvije sestre, ali kolegice u zagrebačkim klinikama imaju veliki problem, oni uopće ne zapošljavaju ljude jer se nitko ne javlja na natjecaje. Razgovarala sam nedavno s kolegicama iz Rijeke koje su rekle da cijelu godinu imaju raspisan natječaj za radna mješta medicinskih sestara, ali se nitko ne javlja. Neke su otisle raditi u Italiju, a mladi se uopće ne javljaju, idu izravno u Italiju. Mi smo manja sredina, vezani smo za županiju pa još uvijek možemo i birati koga ćemo zaposliti. Međutim, ako takvo stanje u državi potraje, pitanje je vremena kad će i našu ustanovu početi napuštati medicinske sestre. Kad vidite KBC Zagreb koji, prema izjavama, treba biti medicinskih sestara, postavlja se pitanje tko će sutra raditi", pita se Radmila Mikulić.

Opustjeli božićne fešte

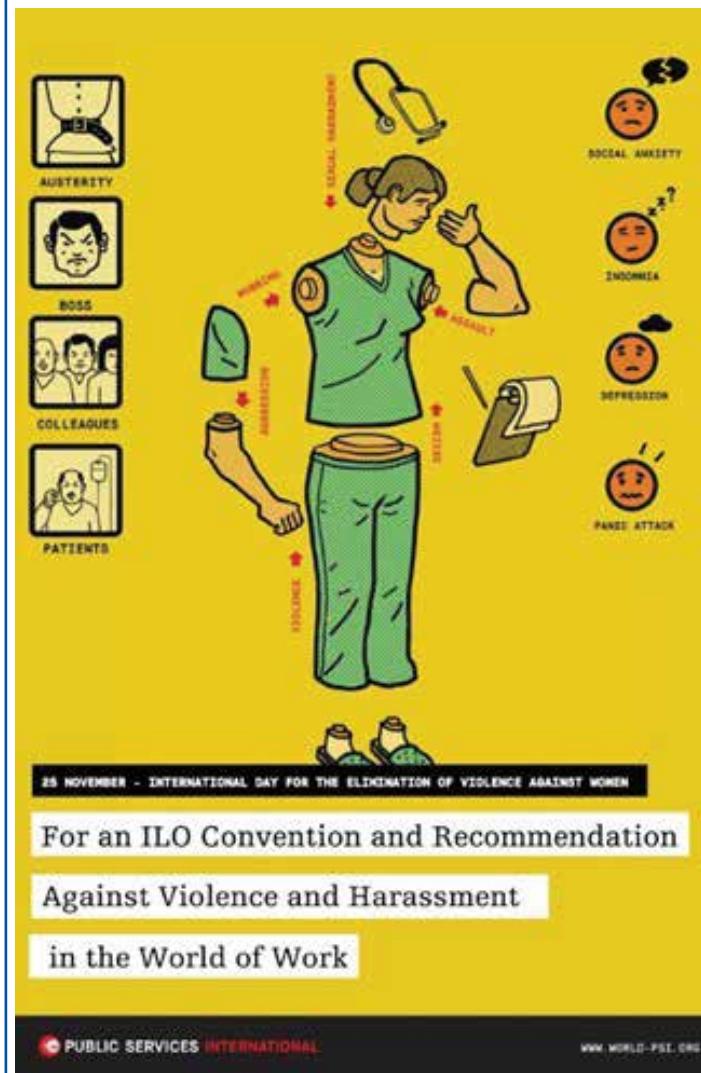
A da su ljudi frustrirani i nezainteresirani, najbolje govori podatak da na, primjerice, božićne fešte dolazi sve manje ljudi, u toči tome što je sve plaćeno.

„Fešta se uvijek s nestrpljenjem čekala, a sada se rijetko tko javi, usprkos tome što je sve plaćeno. Zato posljednjih godina organizirano tek domjenak u ustanovi.“

Trebalo bi, predlaže Ivan Lisjak, uvesti pravilo da svaki zaposlenik izdvaja 1 posto plaće u neki fond za dobrobit medicinskih sestara i tehničara kako bi se pokazalo da sindikat ne postoji zbog nečije plaće ili da je, kako kaže Radmila Mikulić, kao u Americi i Njemačkoj, obvezno članstvo u sindikatu. „Sindikat bi trebao biti toliko jak da članovima, ako štrajkaju, plati dnevnicu ako je poslodavac ne plati. Tako zaposlenik može štrajkati. No, Vlada u svakom trenutku ima finansijske podatke svakog sindikata i uvijek može učenjivati jer zna da sindikati nisu jaki“, pojašnjava Lisjak i dodaje: „Mi uvijek nešto izvana preuzmemmo napoln i okrenemo naopako.“ Sindikalna podružnica pruža pomoći tijekom dugotrajnog bolovanja, dijeli božićnice od 200 do 300 kuna i tome slično. To jest malo, kažu, ali opet - bolje išta nego ništa.

MEĐUNARODNI DAN BORBE PROTIV NASILJA NAD ŽENAMA

U svojoj karijeri 38 posto zdravstvenih djelatnika doživjelo je fizičko nasilje

Dan posvećen međunarodnoj borbi protiv nasilja nad ženama je 25. studenoga. Međunarodno udruženje javnih službi istaknulo je neke od nedavnih ekstremnih događaja, koji su jedan od primjera nasilja s kojim se mogu susresti djelatnici javnih službi

Nedavna smrt dviju zdravstvenih radnica u Nigeriji jedan je od novijih tragičnih primjera opasnosti s kojima se suočavaju radnici javnih službi. Prije nekoliko mjeseci dvije zdravstvene radnice, primatelje, ubila je frakcija Boko Harama u Nigeriji. Dvadesetpetogodišnjakinja bile su s Međunarodnim odborom Crvenog križa (ICRC) u državi Borno, a otete su u ožujku s UNICEF-ovom medicinskom sestrom Alicom Lokshom.

U vrijeme otmice, bile su u Rannu, gradiću čija je populacija više nego udvostrućena otkad je grad postao kamp za oko 45.000 rasejenih osoba, a pružale su prenatalnu skrb. Smrтиh dviju djevojaka najnoviji je tragični primjer opasnosti s kojima se susreću djelatnice javnih službi.

Međutim, ne samo u ekstremnim uvjetima zone sukoba, do nasilja dolazi i na radnome mjestu, a zdravstveni sektor, koji ima pretežno žensku radnu snagu, posebno je pogoden. O tome govori činjenica da je Svjetska zdravstvena organizacija (WHO) izračunala kako nasilje u tom sektoru čini 25 posto svih incidenata na radnome mjestu. Između 8 i 38 posto zdravstvenih djelatnica doživjelo je fizičko nasilje barem jednom u karijeri.

„Nasilnici nisu samo oni koji su izravno uključeni u radne odnose, kao što su menadžeri i kolege, to su i pacijenti, članovi obitelji i posjetitelji“, izjavila je Irene Khumalo, nova predsjednica Svjetskog odbora za žene PSI-ja i članica demokratskog udruženja medicinskih sestara Swaziland. Khumalo navodi kako ratovi, unutarnji sukobi i ekonomski krize čine situaciju još gorom.

Na Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad ženama, PSI ponavlja svoju predanost raspravi i usvajanju Konvencije i preporuke za okončanje nasilja i uznemiravanja u svijetu rada koju je donijela Međunarodna organizacija rada (ILO) 2019. godine. Osjetljive skupine u svijetu rada su žene, koje se često nose s različitim oblicima nasilja. U svojoj kampanji PSI je upravo zdravstvene djelatnice naveo kao primjer žena koje se bore s nasiljem na radnom mjestu.

Medicinske sestre i tehničari poručuju Vladi: Želite li da vas njeguju medicinske sestre kojima je potrebna veća skrb nego vama!

Usubotu 20. listopada na Europskom trgu u Zagrebu održan je najavljeni prosvjed koji su organizirale tri sindikalne središnjice, Nezavisni hrvatski sindikat (NHS), Savez samostalnih sindikata Hrvatske (SSSH) i Matica hrvatskih sindikata (MHS). Nazivom prosvjeda „Doživiti mirovinu“ jasno je naznačen temeljni cilj prosvjeda a to je osigurati temeljno ljudsko pravo čovjeka na dostojanstvenu starost. S govornice je poslan jasniji zahtjev hrvatskoj Vladi da se dobna granica za odlazak u punu starosnu mirovinu vrati na 65 godina te da se ublaži penalizacija za prijevremeno umirovljenje.

Uvjeti života i rada, a posebno Domovinski rat, ostavili su velike posljedice na zdravlje ljudi koje se prenose transgeneracijski što je ostavilo traga, između ostalog i na životni vijek u Hrvatskoj u kojoj se živi kraće od europskog prosjeka. Statistički podaci pokazuju da se u Hrvatskoj živi pet godina u zdravom životu nakon 65 godine života, dok je to u Europi od deset do sedamnaest godina zdravog života. Nadalje, uvjeti života su značajno teži a plaće neusporedivo niže u odnosu na razvijene zemlje Europe. O tome je između ostalog govorila u ime medicinskih sestara i medicinskih tehničara, sestra Anita Solomun iz KB sv. Duha, koja je između ostalog naglasila: „Naš posao je nadasve teško ali prvenstveno humano zanimanje. Uz posao koji iziskuje težak fizički rad i mentalnu angažiranost, svakodnevno je potrebna maksimalna koncentracija. Mi pomažemo bolesnicima u zadovoljavanju osnovnih ljudskih potreba, od obavljanja osobne higijene, hranjenja, usta-

Konferencija o sestrinstvu u Osijeku

U Osijeku je 21. i 22. rujna 2018. godine održana prva znanstvena konferencija

u organizaciji Fakulteta za dentalnu medicinu i zdravstvo pod nazivom „Suvremeno sestrinstvo: povijest kao temelj, teorija kao izvor, obrazovanje kao put, kvaliteta kao obveza, znanost kao istina“.

Suorganizatori konferencije bili su Hrvatski strukovni sindikat medicinskih sestara i medicinskih tehničara, Društvo nastavnika zdravstvene njegi, Društvo za povijest se-

janja, pa sve do empatije i tješnja. Taj posao medicinskih sestara i tehničara tijekom radnog staža većinom se odvija u 12-satnim smjenama, a bolja organizacija nije moguća jer svi se bolesnici moraju adekvatno zbrinuti. Znate li da u Hrvatskoj nedostaje 12 tisuća medicinskih sestara? I mi bi trebali raditi do 67. godine života! Može li medicinska sestra s otprilike 60 godina svog života uz ovakvo iscrpljivanje adekvatno obavljati svoj posao i zadovoljiti potrebe bolesnika, a da pritom sačuva minimum svoga zdravlja. To nije moguće“, naglasila je sestra Anita.

Medicinske sestre u Hrvatskoj imaju do šest puta veći opseg posla u odnosu na njihove kolegice u Europskoj uniji gdje jedna sestra brine prosječno o dva pacijenta dok je to u Hrvatskoj 12 pacijenata što ostavlja snažne posljedice na fizičko zdravlje.

Iz tega razloga članica HSSMS-MT-a, medicinska sestra Anita Solomun poručuje:

„Lijepo molim sve one koji predlaže ovaku reformu da stana na trenutak i zamisle se žele li oni da ih jednoga dana njeguju medicinske sestre i tehničari kojima je potrebna veća skrb nego njima samima!“

strinstva Hrvatske udruge medicinskih sestara i Hrvatska komora medicinskih sestara.

Glavne teme bile su izazovi i inovacije u obrazovanju medicinskih sestara, sestrinstvo kao znanstvena disciplina, kvaliteta u zdravstvenoj njegi, teorijska promišljanja u zdravstvenoj njegi te povijest hrvatskog sestrinstva.

VLADIMIR ŠUPERINA, MED. TEH., POVJERENIK HSS MS-MT-a U OPĆOJ ŽUPANIJSKOJ BOLNICI PAKRAC I BOLNICI HRVATSKIH VETERANA

Najveći problem u OŽB-u Pakrac je neplaćeni višak radnih sati

Ono što je dogovoren u praksi znači 300 - 400 kuna više, međutim, to ide na osnovicu pa, kad dobijete plaću, to i ne vidite. Minimalna neto plaća u Hrvatskoj bi trebala biti pet tisuća kuna, smatra Šuperina Nisam siguran oko ovih 300-400 kuna ali da se u praksi baš i ne primjeti stoji

Sindikalnu borbu baštine svi, i oni koji jesu i oni koji nisu u sindikatu, a poslodavcima i ministarstvima odgovara takva situacija, govori Vladimir Šuperina, povjerenik HSS MS-MT-a u Općoj županijskoj bolnici Pakrac. Za najnoviji dogovor sindikata javnih službi s Vladom RH o povećanju osnovice za 5 posto u sljedećoj godini, 3 posto početkom godine i 2 posto u rujnu, komentira kako je „to malo, ali je bolje išta nego ništa“. Može se s Vladom, kaže, dogоворити i 30 posto, ali ako se ne povećaju prihodi bolnicama, od svega nema ništa.

Sporni slobodni dani

Prema njegovu mišljenju, minimalna neto plaća u Hrvatskoj bi trebala biti pet tisuća kuna: „Onaj tko nije sposoban isplati minimalac od pet tisuća kuna, neka ne radi, ljudi će se zaposliti kod onih koji to mogu, a treba rasteretiti silna davanja na plaću paće biti i radnika.“

Najveći problem u Općoj županijskoj bolnici Pakrac, gledano iz perspektive sindikalnog povjerenika, je neplaćeni višak radnih sati.

„Nemamo dovoljno osoblja, medicinskih sestara i tehničara, a to u bolnici generira prekovremene sate koje se ne plaća. Dobiju se za prekovremene slobodni dani, ali to ne vrijedi mnogo ako ih ne možete koristiti kad vam je potrebno. Dogada se, primjerice, da medicinska sestra ode na bolovanje pa na trudničko mirovanje, a kako je za svako novo zapošljavanje potrebno odobrenje Ministarstva, prođu i dva mjeseca u čekanju odobrenja, što u praksi znači da toliko vremena nedostaje čovjek na tom radnom mjestu“, pojašnjava Šuperina.

Napominje i kako više nema pritiska i velike potražnje za radnim mjestima u bolnicama, što je, smatra, indikativno: „Već dugo je svima poznato da nam manjka liječnika, ali sada je to slučaj i s medicinskim sestrama. Prijе se u zdravstvenim ustanovama, kad bi se koja sestra pobunila, znalo čuti: ‘Šuti, ima dvadeset sestara koje čekaju posao!‘ Ali, sada nema dvadeset sestara koje traže posao, nema ih ni pet. Sestra nedostaje pa će se na njih, vjerujem, drukčije gledati i stvari će se promijeniti. Odlaze ljudi koji hoće raditi, koji znaju raditi i ne se boje posla.“

Sanja Krucki, medicinska sestra u Jedinici intenzivnog lije-

“Prije se u zdravstvenim ustanovama, kad bi se koja sestra pobunila, znalo čuti: ‘Šuti, ima dvadeset sestara koje čekaju posao!‘ Ali, sada nema dvadeset sestara koje traže posao, nema ih ni pet

čenja u pakračkoj bolnici, članica IO-a podružnice HSS MS-MT-a i bivša povjerenica sindikata, dodaje da u Hrvatskoj „imamo poprilično dobre zakone, nismo loši kad je riječ o slovu na papiru, ali jedno je slovo na papiru, a drugo praksu“. „Kod nas je u svemu tako, traži se način kako izvrdati zakon. Trebamo, primjerice, prema zakonu, svi odraditi jednak broj sati, onoliko koliko odrade svi koji rade od 7 do 15 sati. No mi, medicinske sestre i tehničari, moramo odraditi i svaki blagdan koji pada u radne dane. Dakle, svi koji rade od 7 do 15 sati imaju plaćen blagdan na koji ne rade. Država im je to omogućila jer je, eto, socijalno osjetljiva, a mi koji radimo u smjenama, mi smo zaduženi taj dan. Ako ga ne odradimo, moramo ga odraditi neki drugi dan. A kad radite taj dan, dobijete 50 posto na punu satnicu. Zapravo je onome tko radi blagdanom plaćeno tek 50 posto satnice, a ako ste kod kuće, pla-

članka u zakonu. Prošle godine u lipnju uputili smo upit našoj ravnateljici, koja je pravnica, o tome koliko svaki radnik mora odraditi sati, bez obzira na to na kojem je radnom mjestu, radi li u smjenama i sl. Tražili smo da nam se brojkom napiše koliko svatko od nas treba odraditi sati, da budemo svi isti. Odgovor smo dobili na jednoj stranici. Čitaš objašnjenje, ali nema odgovora. Ako je zato država u banani, pitam zašto se nekim ljudima plaća i ono što se ne odradi“, jasna je Sanja Krucki.

No, ako član sindikata podigne tužbu protiv ustanove, HSS MS-MT snosi troškove prav-

ne zaštite. „Ako hoćemo tužiti, moramo tužiti kao pojedinci, a od sindikata dobijemo besplatno pravnog zastupnika. Mjesečna glavarina za našu Opću županijsku bolnicu u Pakracu vrlo je tanka. Ako ne povećaju glavarinu, ništa se neće promijeniti, pa može sindikat izboriti plaće i 50 posto više“, ističe sindikalni povjerenik Vladimir Šuperina. Na plaće odlazi 80 - 90 posto glavarine.

Sanju Krucki muči i prijašnji gubitak prava na postotak povećanja plaća na osnovu staža.

„Isto je, na žalost, jeste li radi 30 godina ili ste početnik. To je općenarodna krađa. Ako se hoću

Mjesečna glavarina za našu Opću županijsku bolnicu u Pakracu vrlo je tanka. Ako ne povećaju glavarinu, ništa se neće promijeniti, pa može sindikat izboriti plaće i 50 posto više, ističe sindikalni povjerenik Vladimir Šuperina

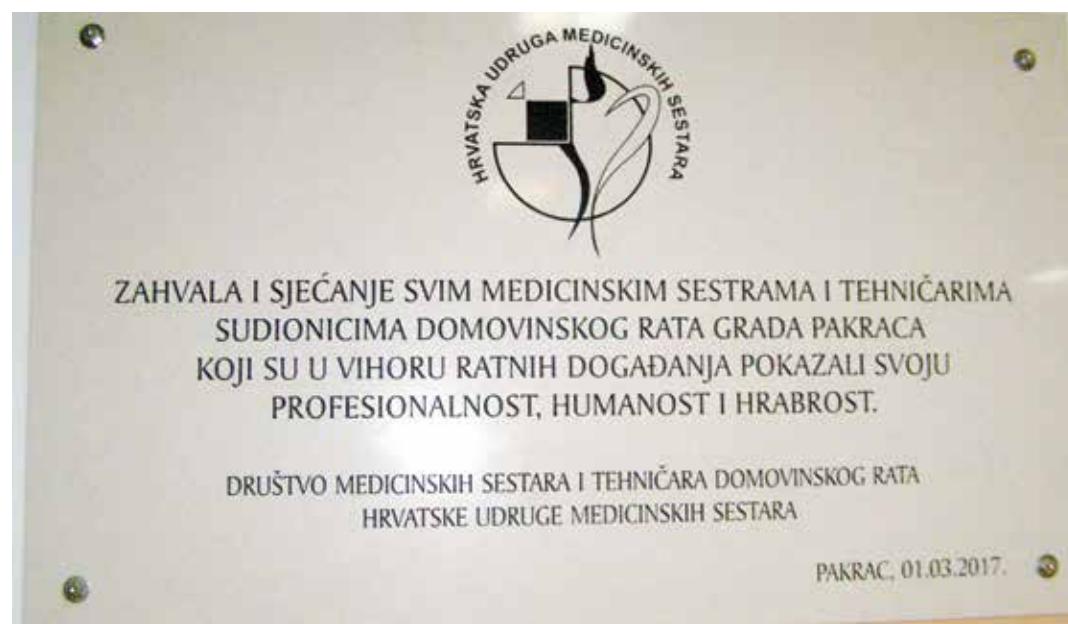
Sanja Krucki, medicinska sestra u Jedinici intenzivnog liječenja u pakračkoj bolnici, članica IO-a podružnice HSS MS-MT-a i bivša povjerenica sindikata, kaže da u Hrvatskoj „imamo poprilično dobre zakone, nismo loši kad je riječ o slovu na papiru, ali jedno je slovo na papiru, a drugo praksa“

za to izboriti, moram se sama izboriti za sebe. Zašto se to ne bi riješilo na razini države“, pita se Sanja Krucki. Sindikalni rad ocjenjuje veoma zahtjevnim: „Sindikalni rad odrazi se i na privatni život, osobito ako ‘puno kurblaš. To najbolje zna Drago Marter, koji je prije mene bio sindikalni povjerenik i dragovoljac je Domovinskog rata.“ Svaki bi zaposlenik, smatra ona, ako nije član sindikata i ne plaća članarinu, trebao izdvajati 1 posto dohotka što bi išlo u fond kako bi svи participirali u borbi za socijalna prava radnika, u ovom slučaju medicinskih sestara i tehničara, jer jednostavno nije fer da ono za što se izbore sindikati svu baštine, i članovi i oni koji to nisu. Gospodan Krucki smeta i, kako je naglasila, loša organizacija naših ustanova, posebno činjenica što se ne stedi tamo gdje se može uštedjeti: „Uprave bolnica polako postaju menadžerske, odvojile su se od stvarnosti.“

Velika potrošnja u bolnicama

Komentira i primjer nabave lijekova i materijala. Lijekovi u Hrvatskoj se, naime, plaćaju prema prosjeku u Italiji, Sloveniji i Češkoj minus deset posto, što je osnova za pregovaranje. No, BDP je u tim zemljama mnogo veći.

„Mi sestre nemamo pravo reći: čujte, ne kupujte loše katetere i kaniile jer ćemo takvih i takvih više potrošiti jer su loše kvalitete. Ne, mi nemamo nikakav utjecaj na nabavu, bez obzira na to što s nekim stvarima svaki dan radimo. Svaki dan postavljam kanile, ali me nitko ne pita koja je dobra a koja nije, koja odgovara cijeni za koju smo je nabavili. Ono što nabavljamo sve je skuplje i lošije. Na primjer, nabava kontrasta - neke austrijske i švicarske ustanove ne žele posrednika zbog visokih cijena kontrasta, nego izravno i po povoljnijoj cijeni kupuju u rinfuzi i sami to pakiraju, a naše ustanove kupuju po najvećim cijenama... Uštede u zdravstvu su moguće, ja sam žena pa znam što gorim, može se uštedjeti i na struji, i na plinu i na vodi. U bolnicama je velika potrošnja, a nitko to ne gleda“, pojasnila je Sanja Krucki koja već 20 godina radi u pakračkoj bolnici.

Vladimir Šuperina, dragovoljac Domovinskog rata: Moja ratna priča

Vladimir Šuperina rođen je u Pakracu 1965. gdje je završio osnovnu i srednju školu. Najprije je kao medicinski tehničar radio na Psihijatriji u Pakracu. „Psihijatrija je imala šest odjela, a ja sam radio na akutnom i primao nove pacijente. Nakon demokratskih promjena, pogotovo prije početka rata, počinje diferencijacija na nacionalnoj osnovi. Nama je to izgledalo kao da vi pričate svoje, mi svoje, ali se neće ništa loše dogoditi. Međutim, dogodilo se. Neki liječnici otišli su na srpsku stranu, a neki ostali. Dana 19. kolovoza srpska paravojska, rezervisti i JNA napali su Pakrac, a bolnica je bila na prvoj liniji“, prisjeća se Šuperina. Evakuacija pakračke Psihijatrije, koja je bila dio Opće bolnice u Pakracu, provedena je 29. Rujna 1991. kada je evakuirano oko 250 bolesnika.

„Postoji snimak kad pobunjeni Srbi pučaju po psihiatritskoj bolnici iz protuavionskih topova. Jednom je cijeli dan trajao minobacački napad na bolnicu koja je ostala bez jednog stakla. Ništo nismo imali informacije o tome što se zbiva, a pacijenti nisu bili svjesni opasnosti, oni bi išli gledati na prozor. Stoga je evakuacija bila imperativ. Bolesnici su evakuirani po noći. Više se nisu vraćali u Pakrac niti je Psihijatrija obnovljena“, prisjeća se Šuperina koji je bio dragovoljac Domovinskog

rata, i to punе četiri godine. „Jeste li gledali film ‘Broj 55’ koji je sniman na temelju događaja u Kušnjamama 8. rujna 1991. Ja sam film pogledao dviјe godine nakon što je snimljen i prikazan. Izvrsno su pogodili atmosferu koja je vladala: čujete samo tišinu, ni ptice ne cvrkuću, ne čuju se ni psi ni mačke, ništa se ne čuje.“ Totalna tišina vladala je to ljetoto 1991. Kad se nije pučalo, vladala je mrtva tišina“, kaže Šuperina.

On se, sa svojim školskim prijateljem, borbenim postrojbama, 76. samostalnom bataljunu, pridružio nakon evakuacije pakračke Psihijatrije.

„Moj prijatelj i ja tada smo bili 26-godišnjaci, a najstariji u svojoj postrojbi. Postrojba je službeno registrirana tek 28. studenoga 1991. Osim samostalnog bataljuna, u Pakracu je bila i policija“, govori Šuperina. „Oslabodenje Pakraca u akciji Bljesak bilo je prilično brzo. Pobunjeni Srbi nisu ni pokušali pružati otpor, a i da jesu, mi smo se tako temeljito pripremili da bi sigurno imali velike gubitke. Kad smo, nakon Bljeska, prolazili na nove položaje preko njihovih, vidjeli smo da su njihovi položaji iz naših minobacača gađani iznimno precizno. Kažem, imali smo vremena dobro se pripremiti i imali smo čime. Sve se brzo odvijalo, nisu pružali jak otpor, mnoge smo zarobili, no svi su bili kuvari i vezisti.“

Kolektivni ugovor za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja - pitanja i problem

Pregovori o novom Kolektivnom ugovoru trebaju početi najkasnije 60 dana prije isteka roka na koji je zaključen. Stoga pozivamo sve članove da nam pošalju svoje prijedloge, primjedbe ili upite u vezi s predstojećim pregovorima kako bismo mogli i vaše prijedloge uvrstiti u prijedlog novog Kolektivnog ugovora.

Kolektivni ugovor za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja potpisani je 26. ožujka 2018. godine, a primjenjuje se od 1. ožujka 2018. godine. Potpisani je s rokom važenja od 12 mjeseci. Razina materijalnih i ostalih prava ostala je na razini prijašnjeg Kolektivnog ugovora, provedeno je samo usklajivanje s novim odredbama Zakona o radu.

Kolektivni ugovor potpisala su dva reprezentativna sindikata, Hrvatski strukovni sindikat medicinskih sestara - medicinskih tehničara i Samostalni sindikat zdravstva i socijalne skrbi Hrvatske.

Iako je ugovor istekao početkom prosinca 2017. godine te je nastupila produljena primjena pravnih pravila, pregovori su počeli sredinom veljače 2018. godine. Protokolom je bilo dogovorenovo da se pregovori odvijaju najmanje dva puta tjedno kako bi završili na vrijeme, s obzirom na to da je produljena primjena pravnih pravila važila do 1. ožujka.

Dogovoreni sadržaj Kolektivnog ugovora parafiran je 5. ožujka, a ugovor je potpisani 26. ožujka. Pregovori o novom Kolektivnom ugovoru trebaju početi najkasnije 60 dana prije isteka roka na koji je zaključen. Stoga pozivamo sve članove da nam pošalju svoje prijedloge, primjedbe ili upite u vezi s predstojećim pregovorima kako bismo mogli i vaše prijedloge uvrstiti u prijedlog novog Kolektivnog ugovora.

Nadalje, s obzirom na to da je sadržajno provedeno samo usklajivanje s novim odredbama Zakona o radu, pojedina pitanja ostala su neriješena. Tako je, na primjer, ostalo neriješeno pitanje načina i dinamike provedbe postupanja u pogledu sistematskih pregleda radnika, s obzirom na to da je Temeljnim kolektivnim ugovorom za službenike i namješteneke u javnim službama propisano pravo radnika na sistematske pregleda, ali i da se to pravo primjenjuje na način i u dinamici utvrđenim granskim kolektivnim ugovorima.

Ministarstvo zdravstva uputilo je sredinom studenoga zdravstvenim ustanovama uputu o postupanju u pogledu sistematskih pregleda kako bi zaposlenici ostvarili pravo na njih. Sindikalni povjerenici mogu u svojim ustanovama provjeriti pitanje provedbe prava radnika na sistematske preglede pa, ako se ne provode, potaknuti poslodavca da postupa u skladu s uputom Ministarstva zdravstva, odnosno

Poštovani,
sukladno članku 73. Temeljnog kolektivnog ugovora za službenike i namješteneke u javnim službama („Narodne novine“ broj 128/17 i 47/18; u daljem tekstu: TKU) svih zaposlenici do 50 godina starosti svake tri godine, a zaposlenici iznad 50 godina starosti svake 2 godine imaju pravo na sistematski pregled u vrijednosti od 500,00 kuna, po cijenama zdravstvenih usluga iz obveznog zdravstvenog osiguranja, a koje će se obavljati u zdravstvenim ustanovama iz mreže javne zdravstvene službe, u pravilu prema mjestu rada.

Isti članak TKU-a propisuje da će se navedeno pravo primjenjivati na način i u dinamici utvrđenim granskim kolektivnim ugovorima.

S obzirom da Kolektivni ugovor za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja („Narodne novine“ broj 29/18) nije propisao način i dinamiku provođenja sistematskih pregleda svojih zaposlenika kako bi isti ostvarili pravo na sistematske pregledsukladno TKU-u „za službenike i namješteneke u javnim službama svi zaposlenici do 50 godina svake tri godine, a zaposlenici stariji od 50 godina svake 2 godine imaju pravo na sistematski pregled u vrijednosti od 500 kuna, po cijenama zdravstvenih usluga iz obveznog zdravstvenog osiguranja, a koje će se obavljati u zdravstvenim ustanovama iz mreže javne zdravstvene službe, u pravilu, prema mjestu rada“.

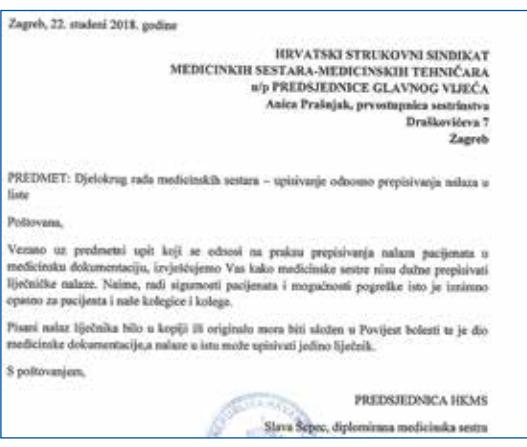
S obzirom na brojna pitanja članova, Hrvatski strukovni sindikat medicinskih sestara - medicinskih tehničara uputio je dopis Ministarstvu zdravstva i Ministarstvu rada u vezi s provedbom odredbe TKU-a o sistematskim pregledima radnika.

Ministarstvo zdravstva uputilo je sredinom studenoga zdravstvenim ustanovama uputu o postupanju u pogledu sistematskih pregleda kako bi zaposlenici ostvarili pravo na njih. Sindikalni povjerenici mogu u svojim ustanovama provjeriti pitanje provedbe prava radnika na sistematske preglede pa, ako se ne provode, potaknuti poslodavca da postupa u skladu s uputom Ministarstva zdravstva, odnosno

HKMS: Medicinske sestre nisu dužne prepisivati liječničke nalaze

Djelokrug rada medicinskih sestara, pitanje je koje nam često upućuju naši članovi. Jedno od takvih pitanja odnosilo se na upisivanje, odnosno prepisivanja nalaza u liste pacijenata. S obzirom na nadležnost u vezi s konkretnim pitanjem, upit smo proslijedili Hrvatskoj komori medicinskih sestara. „Vezano uz predmetni upit koji se odnosi na praksu prepisivanja nalaza pacijenata u medicinsku dokumentaciju, izvješćujemo Vas kako medicinske sestre nisu dužne prepisivati liječničke nalaze. Naime, radi sigurnosti pacijenata i mogućnosti pogreške isto je iznimno opasno za pacijenta i naše kolege i kolege. Pisani nalaz liječnika, bilo u kopiji ili u originalu, mora biti uložen u Povijest bolesti te je dio medicinske dokumentacije, a nalaze u dokumentaciju može upisivati jedino liječnik“, odgovorili su u svome dopisu Slava Šepc, diplomiранa medicinska sestra

DAMIR VARGOVIĆ, ČLAN GLAVNOG VIJEĆA HSS MS-MT-a I POVJERENIK PODRUŽNICE HSS MS-MT-a U OPĆOJ BOLNICI VIROVITICA

Iako je ljudi teško animirati, mi smo se i ove godine dobro organizirali

Vargović kao povjerenik podružnice radi ažurno i zainteresirano, sve pedantno vodi i aktivan je na državnoj razini, kaže Marija Šimunko dopredsjednica HSS MS-MT-a u OB-u Virovitica, a Ivana Prodanović, medicinska sestra na Odjelu za intenzivnu medicinu, ističe kako je zaista mnogo pridonio sindikalnom radu i prije nego što je imenovan povjerenikom, a sada, ističe još i više. No, svi se slažu - pred novim sindikalnim vođom su novi izazovi, a najvažniji posao je pridobiti nove članove

Damir Vargović, medicinski tehničar, instrumenatar u operacijskoj sali, sudionik Domovinskog rata, član Organizacijskog odbora sindikalnih sportskih susreta, član je Glavnog vijeća HSS MS-MT-a i povjerenik podružnice HSS MS-MT-a u Općoj bolnici Virovitica. Vargović će u idućem razdoblju voditi jaku sindikalnu podružnicu koja trenutačno ima 225 članova. Broj članova se kroz godinu mijenja jer određeni broj kolegica i kolega odlazi u mirovinu, određen broj daje otakz

(odlaze u inozemstvo ili u druge bolnice), a na žalost ove godine se dogodila smrt člana sindikata Zdravka Bukvića.

„Prisutan je problem što kolege i kolege koji nisu članovi sindikata imaju povlastice kao i članovi“, kaže Vargović čija je podružnica izuzetno aktivna:

„Iako je ljudi teško animirati, mi smo se i ove godine dobro organizirali. Podržali smo sindikalne akcije središnjice u Zagrebu. Otišli smo u Zagreb na pravosvibanjski prosvjed, sudjelovali na sindikalnom maršu do Mar-

kova trga 12. svibnja organiziranom u povodu Dana sindikata, a spremni smo podržati i ostale aktivnosti.“ U povodu nedavnih aktualnih pregovora o povećanju plaće, štrajku itd., redovito je izvještavao članove sindikata u svojoj ustanovi: „Kako bi bilo koji e-mail pristigao iz središnjice, sazvao bih sastanak Izvršnog odbora podružnice te izvjestio o svim akcijama koje je trebalo organizirati i održati. Bili smo spremni podržati štrajk, svakako smo bili spremni poduzeti akcije i tu smo bili dobra orga-

nizirani, sve smo pratili. A kada je nešto veoma važno, sazvemo Izvršni odbor podružnice i o svemu se dogovaramo. Dok smo održavali pripreme za štrajk, bili smo u kontaktu s poslodavcem i odnos je bio vrlo korektan. Pokazao je razumijevanje za moguće sindikalne aktivnosti.“

Pred novim sindikalnim vođom su novi izazovi, a najvažniji posao je pridobiti nove članove.

„Mladi kolege i kolegice, na žalost, ne shvaćaju da su jači u traženju svojih zahtjeva ako su članovi sindikata“, ističe.

Benefiti članovima sindikata

Damir Vargović ističe sindikalne i ostale pogodnosti za članove HSS MS-MT-a u svojoj podružnici.

„Ponovo smo pokrenuli sindikalnu prodaju koje dulje vrijeme nije bilo. To znači da članovi sindikata mogu nešto kupiti povoljnije a da im se pritom ne opterećuju kartice nego se plaća direktno preko platne liste“, kaže Vargović.

Naime, poslovanje s karticama ljudima je donijelo svakake nevolje, a prema KU-u poslodavac je obvezan omogućiti sindikalnu prodaju. Za članove sindikata imamo i razne vidove socijalne pomoći: odlazak u mirovinu, bolovanje dulje od 6 mjeseci, smrt člana obitelji (oca ili majke člana sindikata) i smrt člana sindikata, a svakom članu isplaćujemo potporu za božićne blagdane.

Zajedništvo i snaga sindikata

„On kao povjerenik podružnice radi ažurno i zainteresirano, sve pedantno vodi, aktivan je na državnoj razini. Kad je bila riječ o aktualnim temama poput štrajka, izvještavao nas je o tome što se u Zagrebu govorilo, kako se razmišlja u drugim ustanovama te savjetovao kako ćemo mi postupiti u svojoj podružnici“, ističe gospoda Šimunko.

Aktivna je sindikalistica i Ivana Prodanović, medicinska sestra na Odjelu za intenzivnu medicinu, članica sindikata otkad je zaposlena.

„Kad god se nešto događa, ja sam tu i kada treba negdje organizirano otpotovati, na raspolažanju sam. Damir je zaista mnogo pridonio sindikalnom radu i prije nego što je imenovan povjerenikom, a sada još više“, kaže Ivana.

Vesna Balint, koja radi na Odjelu za kirurgiju na Traumi i Ortopediji, također je od samoga početka članica sindikata, već 20-ak godina: „To sam smatrala svojom dužnošću. Uključeni smo svi tako da na odjelima u kojima radimo možemo informirati zaposlenike. Vidimo da sindikat može mnogo toga napraviti. Svi smo zadovoljni radom našeg Damiра jer je vrlo pedantan i sindikalni rad shvaća vrlo ozbiljno.“

Jedan za jedan i pol

Izvršni odbor sindikalne podružnice donio je odluku da će, s obzirom na količinu raspoloživog novca, ove godine svakom članu isplati po 200 kuna za blagdane.

„Barem nešto, neka ljudi vide da se sindikalnom članstvu nešto vraća. To nije mnogo, ali nije ni malo“, dodaje.

Nadalje, navodi Vargović, podružnica ima pogodnosti za svoje članove pri odlasku na sindikalno-sportske susrete zaposlenika u zdravstvu.

„Mi subvencioniramo prijevoz, ali svatko sebi plati smještaj koji je također vrlo povoljan i vrlo kvalitetan“, objašnjava Vargović.

Uz navedene pogodnosti za članove, Marija Šimunko, ističe i druge benefite za koje su se članovi njihove podružnice HSS MS-MT-a izborili na lokalnoj razini: „U pojedinim osiguravajućim društvima imamo neke beneficije za članove i jeftinije gorivo na nekim benzinskim postajama.“

„Uglavnom, sav novac koji potrošimo strogo je namjenski i za svaki račun potpisu se tri člana, što znači da ne može biti nepravilnosti“, napominje Vargović.

U planu rada podružnice su, kaže, promicanje HSS MS-MT-a, osavljanje odnosno pridobivanje novih članova i svaka moguća pomoć članovima, osobito ako im budu narušena prava iz TKU-a ili GUK-a, te praćenje i podržavanje aktivnosti središnjice.

„Zahvaljujem svim članovima na podršci i njihovim aktivnostima u organizaciji sindikata, a posebno kolegicama iz Izvršnog odbora koje mi daju podršku i uvijek se odazovu na sastanke. Važno je reći da povjerenik i svi članovi Izvršnog odbora 'rade' bez ikakve naknade a ipak su spremni odvojiti vrijeme za rad u podružnici“, zaključuje Damir Vargović.

Damir Vargović: Izvrsna suradnja sa središnjicom u Zagrebu

Kad donosimo odluke, sve provjeravam s našom pravnom službom u središnjici koja nam je dostupna u svako vrijeme. Moram pohvaliti komunikaciju sa svim službama u središnjici. Znam nazvati i izvan radnog vremena i uvijek dobijem traženu informaciju.

će i svaki sindikat imati pravo kandidirati svoga predstavnika za predsjednika Radničkog vijeća koji kao predstavnik radnika po automatizmu ulazi u Upravno vijeće. Dakle, imamo predstavnika radnika ispred sestrinskog sindikata“, kaže Marija Šimunko.

HSS MS-MT od osnutka ima svoga predstavnika u Upravnom vijeću jer uvijek pobijede na izborima za Radničko vijeće.

„Em smo najbrojniji, em smo najaktivniji. Zapravo nas ne može nitko nadglasati jer smo brojni. I to je naša prednost“, dodaje Marija Šimunko.

HSS MS-MT svoga predstavnika u Upravnom vijeću nije imao samo tijekom sanacije bolnice jer je Uprava ignorirala snaagu HSS MS-MT-a u razdoblju od 2013. do 2016. godine.

OB Virovitica još je jedna od brojnih zdravstvenih ustanova u Hrvatskoj koja ne plaća prekovremene sate. Međutim, riješili su to na drugi način. Naime, višak sati koje medicinska sestra ili tehničar ostvare na razini mjeseca računa se metodom jedan za jedan i pol. Onaj tko, dakle, u jednom mjesecu ima osam sati iznad redovne satnice, bilježi mu se da ima 12 sati viška i za tih 12 sati dobije slobodan dan. Dakle, 1 sat viška vrijedi 1,5 sati kad ga se koristi za slobodne dane.

Dogовори i mogućnosti

Kako postoji dobra komunikacija između članstva i glavnih sestara na odjelima, koje su također redom članice HSS MS-MT-a, sve je stvar dogovora i mogućnosti na razini bolničkih odjela. Članica sestrinskog sindikata je i Lidija Knapić, dipl. med. techn., glavna sestra bolnice.

„Ona je vrijedna članica našeg sindikata, a njezina uloga važna je i u komunikaciji s ravnateljem“, napominje Vargović.

Lidiya Alebić, bacc. med. techn., medicinska je sestra na Odjelu za anesteziologiju te povjerenica podružnice HSS MS-MT-a u Općoj i veteranskoj bolnici „Hrvatski ponos“. Ta rođena Sinjanka već 21 godinu svaki dan putuje iz Sinja na posao do kraljevskoga grada i natrag. Njezina podružnica ima 66 članova u bolnici i Domu zdravlja u Kninu.

Plaćeno po 8 prekovremenih

„U posljednje vrijeme isplate putnih troškova kasne, ali se troškovi ipak platе. Nekad je bilo 70 lipa po kilometru, a sada, prema Kolektivnom ugovoru, jednu kunu“, kaže Lidija Alebić.

Napominje kako ni bolnica u kojoj radi nije poštēdena problema, a ključni su odlazak medicinskih sestra u inozemstvo, preopterećenost poslovima na radnom mjestu, zatpanost administrativnim poslovima itd.

„Mislim da se najveći problemi medicinskih sestra odnose na novčana primanja, a kad je o tome riječ, nešto je do uprava, ali ipak najviše do zakona i države, ministarstva. Usto, često se priča o lječničkim problemima, njihovim prekovremenim satima, o nedostatku lječnika i sl., a sestre se spominje kao sporedne, no mora biti jasno da lječnici nijedan posao ne mogu obaviti bez sestara. Poštujem lječničku struku, ali trebali bismo biti tim, zajednički iznositi probleme i zajednički ih rješavati“, ističe Lidija Alebić, napominjući da se problemi s Upravom gomilaju.

„Postoje financijski problemi unatrag godinu dana: kasni se s isplatom putnih troškova, jubilarnih nagrada, pa i prekovremenih sati“, navodi.

Bolnica je, naime, prije plaćala sve prekovremene sate koje su glavne sestre prijavile, međutim, kako je zaposlila nove radnike, medicinske sestre, plaća se osam prekovremenih sati po

Lidija Alebić, Anita Nakić, Kata Lujanović, Mara Jerković i Frederika Coen

LIDIJA ALEBIĆ, BACC. MED. TECHN., ODJEL ZA ANESTEZOLOGIJU; POVJERENICA PODRUŽNICE HSS MS-MT-a U OPĆOJ I VETERANSKOJ BOLNICI „HRVATSKI PONOS“ U KNINU

Tek bi nas povećanje od 9 posto izjednačilo s porastom plaća u gospodarstvu

// Najnoviji dogovor između Vlade RH i sindikata javnih službi da se početkom godine plaće povećaju za 3 posto, a početkom rujna 2019. još za 2 posto, smatra Lidija Alebić, i nije najbolje rješenje, ali je dobra osnova za daljnju sindikalnu borbu. Tih 3 posto što sada nude, to nam je već prije oduzeto, tako da nas to 'povećanje' dovodi na nulu, kaže povjerenica kninske podružnice sindikata

// Borimo se u svakom pogledu, dopisima, razgovorima s Upravom, ne odustajemo ni od čega. Malo ta sporost i trest cijelog sustava čovjeka zamori, ali se ne želimo predati. Ljudi ponekad ne prepoznaju koliko se truda uloži u nešto što je naizgled sitan dobitak, ali, ako ste se za to morali izboriti, ništa nije malo i jednostavno

osobi. Nove medicinske sestre u Opću i veteransku bolnicu „Hrvatski ponos“ u Kninu primljene su zbog iseljavanja, odlazaka u mirovinu itd. Usto, bolnica je proširivala djelatnosti.

„U godinu dana zaposleno je između 25 do 30 medicinskih sestara, što je dobro za našu bolnicu, koja ukupno ima oko 250 djelatnika.“

Naime, Knin kao grad ima 10 - 15 tisuća stanovnika, a cijela Šibensko-kninska županija ima oko 100 tisuća zdravstveno osiguranih osoba. Unatoč mišljenju da je riječ o malom broju osiguranika na dvije bolnice, šibensku i kninsku, obje ustanove itekako su potrebne.

Možemo protestirati, ali ne možemo štrajkati

Mnoga sela udaljena su i 60 - 70 kilometara, koliko je, osiguraniku potrebno da dođe do prve zdravstvene ustanove.

„Javni prijevoz vrlo je loš pa naši stariji osiguranici imaju velikih problema doći do bolnice. Stoga je njihova zdravstvena skrb osigurana dijelom preko gerontodomačice, a dijelom preko Crvenog križa. Naša bolnica ima i Odjel za produženo liječenje i palijativnu skrb za cijelu županiju jer je mnogo starih i nemoćnih. Djeca su se odselila, otisli za boljim životom, oni zovu roditelje da dođu kod njih živjeti u gradove, ali stari ne žele ostaviti svoju kuću, blago, vrt“, pojašnjava Lidija Alebić.

Najnoviji dogovor između Vlade RH i sindikata javnih službi da se početkom godine plaće povećaju za 3 posto, a početkom rujna 2019. još za 2 posto, smatra Lidija Alebić, i nije najbolje rješenje, ali je dobra osnova za daljnju sindikalnu borbu.

„Tih 3 posto što sada nude, to nam je već prije oduzeto, tako da nas to 'povećanje' dovodi na nulu. Tek bi nas povećanje od 9 posto izjednačilo s porastom plaća u gospodarstvu“, tvrdi povjerenica kninske podružnice sindikata.

I Anita Nakić, tajnica podružnice HSS MS-MT-a i glavna se

U Kninu su liste čekanja znatno kraće

Zgrada kninske bolnice sagrađena 1986., prema uzoru na bolnicu u Dubravi, arhitektonski je dobro riješena, svi su odjeli i službe pametno povezani.

Tijekom oslobođenja Knina bolnica je bila devastirana, iznutra i izvana, međutim, poslije je obnovljena i dobro opremljena. Na razini specijalističkih pregleda za neke bolesti i dijagnostiku u kninskoj su bolnici vrlo brzi i učinkoviti. Stoga doista čude beskrajna čekanja, gužve i „krkljanac“ u velikim gradovima. Hrvatski pacijenti mogu brzo doći na red za sve pregledne u bolnicama u manjim sredinama, koje su dobro opremljene, poput bolnica u Kninu, Gospiću, Šibeniku itd. Zašto to ne koriste, teško je dokučiti.

Pacijenti koji su se lječili u Kninu veoma su zadovoljni, a sve češće dolaze iz cijele Dalmacije, iz Splita, Kaštela, Solina, Sinja...

„Liste čekanja za pregledne i dijagnostiku znatno su kraće nego u drugim medicinskim ustanovama. Iz cijele Dalmacije dolaze nam pacijenti na operaciju kile i žuci. Imamo suvremene laparoskopске uređaje, operacijska sala je dobro opremljena, imamo kvalitetan kadar. Na dvije sobe za pacijente imamo po jedan tuš i WC. Pacijenti to prepoznaju i šire priču, od usta do usta“, kaže Anita Nakić, bacc. med. techn., rođena Kninjanka, glavna sestra Odjela za pedijatriju koja u Kninu radi već 15 godina.

Priznanje školovanja

Priznanje školovanja medicinskih sestara i tehničara velika je stvar na razini cijele države.

„Teškom su mukom priznate prvostupnici. Ja, doduše, nisam imala tih problema jer je glavna sestra Odjela za pedijatriju imala srednjoškolsko obrazovanje. Kad su medicinske sestre počele ulagati u sebe, odjednom smo u bolnici imali po šest-sedam viših sestara pa je počela opstrukcija, nepriznavanje“, kaže Anita Nakić, bacc. med. techn., glavna sestra Odjela za pedijatriju, kojoj je zbog potreba odjela školovanje odmah priznato. Međutim, druge sestre čekale su godinama. Lidija Alebić, bacc. med. techn., je, kaže, čekala puno tri godine da joj se prizna obrazovanje.

„U sistematizaciji je sve lijepo navedeno, ali sistematizacija je daleko od stvarnoga stanja na odjelima. Svi pokušaji sindikata da se priznaju prvostupništvo i magisterij, dakle, da se na osnovu diplome dobiju ugovori, teško se provode, sestre čekaju godinama i pomaci su maleni“, kaže Lidija Alebić.

Ne može se ni na Upravu bolnice, dodaje, svaliti sva krivnja jer često, kad nešto pokušaju, nailaze na otpor u Zagrebu zbog nekih zakonskih okvira. Dosta toga im stopiraju. „Rekla sam našoj ravnateljici: ‘Da sam ja na vašem mjestu i da me politika sprječava da napravim nešto što je u interesu bolnice, ne bih bila na tom mjestu. U malim sredinama kao i u samoj državi utjecaj politike je prevelik na upravljačke strukture‘, izričita je Lidija Alebić.

Izvršni odbor sindikalne podružnice u Kninu

Izvršni odbor sindikalne podružnice u Kninu čine Lidija Alebić, Anita Nakić, Mara Jerković, Kata Lujanović, Frederika Koen, Ivanka Jerković i Ankica Marušić, prva povjerenica HSS MS-MT-a, koju je naslijedila Frederika Koen, a nju Lidija Alebić.

stra Odjela za pedijatriju, tvrdi da tri plus dva posto lijepo zvuči, ali za radnike to ne znači mnogo: „To je prelijevanje iz šupljega u prazno. Bili smo spremni na štrajk, ali država zna da su ovo službe od javnog značaja. Mi možemo protestirati, ali ne možemo štrajkati. Naša je služba takva da moramo 24 sata dnevno raditi. Država zna da mi nećemo pustiti nikoga da plati svojim zdravljem, životom. Najava našeg protesta, štrajka, obično se iskoristi za priču da smo mi uvihek nezadovoljni, da tražimo ovo, ono. Ako vraćamo redovno naoručene pacijente, ne hitne slučajeve, podigne se hajka na nas.“

„Bilo je pritisaka i Uprave i kolega, ali mi smo ipak bili spremni“, dodaje Lidija Alebić koja sve čini da sindikalna podružnica bude aktivna.

Mladi apatični i nezainteresirani

„Borimo se u svakom pogledu, dopisima, razgovorima s Upravom, ne odustajemo ni od čega. Malo ta sporost i trest cijelog sustava čovjeka zamori, ali se ne želimo predati. Ljudi ponekad ne prepoznaju koliko se truda uloži u nešto što je naizgled sitan dobitak, ali, ako ste se za to morali izboriti, ništa nije malo i jednostavno“, ističe gospoda Alebić.

Smeta joj, dodaje, činjenica da su mladi apatični i nezainteresirani: „To su neke nove generacije koje ne zanima ništa, nemaju osjećaj za solidarnost, možda je to posljedica kapitalizma. Iako imaju najviše problema, misle da će se netko drugi izboriti za njih, bez njihova vremena i angažmana. Ako misle da će njihove probleme, kojih nije malo, netko drugi riješiti, varaju se. Problemi se ne rješavaju uz kompjutorske igrice.“

„Odmalena sam htjela biti medicinska sestra, a mlađe generacije cura nisu zainteresirane za to da budu medicinske sestre“, kaže Lidija Alebić koja je nedavno imala priliku promijeniti radno mjesto, da bude bliže Sinju, ali nije: „Odlučila sam ostati u Kninu usprkos putovanju.“

**DRAŽEN BURAZOR, VIŠI MEDICINSKI TEHNIČAR, POVJERENIK PODRUŽNICE HSS MS-MT-a
U OPĆOJ BOLNICI PULA**

Stanje u bolnici je kao i u državi, mnogo problema

Kronično nam nedostaje kadra, ljudi su nezadovoljni i odlaze, a i Medicinska škola upisuje sve manje medicinskih sestara. Koliko mlađih ide vani raditi a koliko ih se odluči preko ljeta za sezonske radove, ne znamo, ali znamo da ih se sve manje prijavljuje za rad u bolnicama

Dražen Burazor, viši medicinski tehničar, povjerenik je podružnice HSS MS-MT-a u Općoj bolnici Pula koja ima oko 120 članova, uključujući i članove u ispostavi domova zdravlja u Puli.

Srednju školu završio je u Puli, kao i preddiplomski studij sestrinstva.

„Stanje u bolnici je kao i u državi, podosta problema. Kronično nam nedostaje kadra, ljudi su nezadovoljni i odlaze, a i Medicinska škola upisuje sve manje medicinskog osoblja. Koliko mlađih ide vani raditi, a koliko ih se odluči preko ljeta za sezonske radove, ne znamo, ali znamo da ih se sve manje prijavljuje za rad u bolnicama“, govori Dražen Burazor, a njegov kolega Roberto Licul, glavni tehničar Odjela za traumatologiju OB-a Pula i istaknuti aktivist podružnice HSSMS-MT-a, objašnjava: „Od diplomiranih učenika srednje Medicinske škole u Puli ove godine je završilo 50 njih, samo pet ih je apliciralo za rad u OB Pula. Gdje je ostalih 45? Neki su svim sigurno otišli u Irsku ili gdje već, neki rade izvan struke... Međutim, još je veći problem činjenica da će godišnje u cijeloj županiji samo dvadesetak učenika završavati srednju medicinsku, što je, blago rečeno, nedovoljno za potrebe.“

Pogrešni obračun

Upravice prijašnjih odluka Ministarstva zdravlja da se na razini ustanova ne zapošljava nove ljude došle su na naplatu - a one su katastrofalne.

„Dok bi se poslali potrebni papiri i dok bi došao odgovor iz Mi-

nistarstva, bez obzira na to što su u Ministarstvu u pravilu odobravali zahtjeve – iako odugovlačeći, te dok bi se raspisao natječaj i izabralo kandidate, znalo je proći mnogo vremena. Dakle, ako je netko dao отказ ili je dulje bio na bolovanju, nema ga i po nekoliko mjeseci, a proces njegove zavratavanje srednju medicinsku, što je, blago rečeno, nedovoljno za potrebe.“

„Ljudi su uglavnom dobivali tužbe, što samo po sebi znači da naša bolnica pogrešno obračunava smjene i prekovremene. Broj prekovremenih sati, prema osnovici, uključuje dodatke za minuli rad, složenost poslova na određenom radnom mjestu itd. Pretpostavljam da je to glavni problem. No, ljudi, u pravilu, na sudu dobivaju privatne tužbe“, dodaje Roberto Licul.

Naime, za neplaćeni prekovremeni rad u Puli je „krivo“ ljeti, odnosno turistička sezona. U ljetnim mjesecima obim posla se drastično poveća zbog dolaska stranih gostiju, a istodobno u tom je razdoblju u zdravstvenim ustanovama najmanje sestre i tehničara jer se mnoge sestre

koje su tek završile školu zapošljavaju u turizmu zbog bolje plaće.

„Dakle, imamo situaciju da ljeti, kada je obim posla dvostruko veći nego inače, nemamo koga zaposliti jer mlađi medicinski tehničari i sestre rade u turizmu, radije konobare nego da rade posao medicinske sestre. Stoga je za nas ljetno pakleno. Cijelu godinu radimo s gotovo istim brojem ljudi, a ljeti se drastično poveća broj pacijenata, dok su na Traumatologiji ljeti, uz hrvatski, „službeni“ jezici i engleski i njemački“, objašnjava Licul.

Napadi na medicinsko osoblje

No, postoji problem o kojem se u našim zdravstvenim установama šuti, a riječ je o neželjenim incidentima te verbalnim i fizičkim napadima pacijenata i njihove rodbine na medicinske sestre i tehničare.

„Kad te netko od pacijenata ili rodbine omalovažava na radnom mjestu, prijeti ti ili te, ne daj Bože, udari, to je iznimno neugodno i nije tako rijetko, pogotovo kod kolega na hitnom prijemu jer su oni prvi na udaru“, ističe Licul.

„Mi doista ispunjavamo sve one prijave o neželjenom incidentu, to jest neželjenom događaju. Na svakom stručnom vjeću prati se koliko ih je, njihov broj raste, ali se gotovo ništa nije riješilo. Na ulazu u našu bolnicu je zaštitar, međutim, dok on dođe na Hitni trakt i intervenira, već je kasno. On zapravo radi posao portira a ne čuvara, čuva rampu, a ne nas, osoblje koje je ovde svakodnevno ugroženo“, poručuje Roberto Licul.

Roberto Licul: Moramo se držati zajedno, jači smo ako nas je više

Mlađi su potpuno nezainteresirani da se bore za svoje interese. Mi smo jednostavno takvo društvo u kojem se čeka da netko drugi nešto napravi za nas, a ne shvaćamo da smo upravo mi ti koji trebaju nešto napraviti. To je stvar nekog nezadovoljstva, ne samо stručnog, nego i društvenog.

Stoga, pozivam sve kolege, ne samo iz naše bolnice, da se aktiviraju u sindikatu jer je naš sindikat jedini reprezentativan, jedini ima snagu pregovarati s Vladom o pitanjima medicinskih sestara i tehničara. Ono što me žalosti je činjenica da se neke sestre i tehničari u sindikatima koji nisu reprezentativni. Apeliram na njih da se učlane u svoj strukovni sindikat. Što nas je više, više možemo postići“, poručuje Roberto Licul.

Prema njegovu mišljenju, priznavanje dodiplomskog i diplomske studije medicinskih sestara pitanje je političke odluke: „Imamo studije, visoke i više škole koje financira država, a ta

ista država odnosno politika ne priznaje status ljudima koji su se školovali. Država putem obrazovnog sustava studijima sestrinstva daje dopusnice i plaća ih, a kao poslodavac ne priznaje to školovanje. Takva politika ne drži vodu, to je bacanje novca. Treba ili ukinuti takve studijske programe ili ih priznati.“

Kako zadržati radnike

Licul naglašava i da su naše medicinske sestre i tehničari u usporedbi s Europom „sa znanjem i iskustvom debelo ispred“.

„Ja volim ovaj posao, ali ustanovi trebaju šljakeri, ali i školovane sestre i tehničari“, ogorčen je Licul.

Stoga se, na kraju, svatko pita kako zadržati radnike, u ovom slučaju medicinske sestre i tehničare, u Hrvatskoj i kako privući mlade da rade taj posao?

„U Sloveniji je minimalna plaća 5 tisuća kuna. Zašto oni mogu, a mi ne možemo. Ovo što su nam dali neće biti dovoljno, suočićemo se s činjenicom da neće imati tko raditi. One koji idu u mirovinu nema tko zamjeniti“, kaže Roberto Licul. Osim plaće, veliki problem mlađih ljudi je i

Imamo studije, visoke i više škole koje financira država, a ta ista država odnosno politika ne priznaje status ljudima koji su se školovali. Država putem obrazovnog sustava studijima sestrinstva daje dopusnice i plaća ih, a kao poslodavac ne priznaje to školovanje. Takva politika ne drži vodu, to je bacanje novca. Treba ili ukinuti takve studijske programe ili ih priznati, kaže Roberto Licul, glavni tehničar Odjela za traumatologiju i ortopediju OB-a Pula i istaknuti aktivist podružnice HSS MS-MT-a

stambeno zbrinjavanje.

„Netko možda želi iz Slavonije doći raditi u Pulu, ali treba imati smještaj. No, nekretnine u Puli same su po sebi skupe, turističko smo mjesto i teško ih je naći, pogotovo ljeti. Sada ljudi iz Austrije, Njemačke i Slovenije ovdje kupuju nekretnine, financijski su jači i lakše im je kupiti stan. Naši ljudi to ne mogu, radije idu vani raditi i zaraditi“, kaže Licul.

Dražen Burazor pak na kraju dodaje da je suradnja sindikata s Upravom pulske bolnice, unatoč realnim problemima, korektna.

„Ne možemo reći da ne surađujemo, ali uvijek ima mjesta za napredak. Svi težimo partnerskom rješavanju problema i to je najbolji način. Razgovorom sve rješavamo, a pokrivaju i dobar dio troškova naših odlazaka na sportske igre, pri čemu nikada nisu postavljali neke uvjete, tako da su stvarno korektni. Sportske igre su za nas mali godišnji odmor: vidite kolege, razgovarate s njima, družite se, razmjenite iskustva, natječete se u sportu... To nam dobro dode. Uprava bolnice nikad nije pravila probleme oko toga, oni koji idu u sindikalne sportske igre, dobiju slobodne dane“, dodaje Dražen Burazor.

1. SVIBNJA, MEĐUNARODNI PRAZNIK RADA, OBILJEŽEN U ZAGREBU

Za reforme, za ljudе

Medunarodni praznik rada obilježen je u Zagrebu 1. svibnja 2018. pod sloganom „Za reforme, za ljudе“, u organizaciji Saveza samostalnih sindikata Hrvatske i Matice hrvatskih sindikata.

Sindikalna prosvjedna povorka okupila je više tisuća prosvjednika sa zagrebačkog područja te iz Osijeka, Slavonskog Broda, Bjelovara, Siska, Čakovca, Varaždina, Rijeke i Pule, a krenula je ispred Radničkog doma na Krešimirov trgu, kretala se Šubićevom te Maksimirskom do svojeg odredišta - Parka Maksimir.

Zahtjevi za promjenom

Brojni građani i prosvjednici ovim prosvjedom izrazili su nedovoljstvo, ali i istaknuli zahtjeve za promjenom ekonomske i socijalne politike u korist građana i radnika, a ne samo kapitala i političke elite, te za pravednijom raspodjelom društvenog bogatstva, za učinkovitije zdravstvo, pravosude i javnu upravu.

Predsjednik SSSH Mladen Novosel poručio je kako su sindikati pokazali da su se za to spremni boriti da bi svima bilo bolje. Zatražio je bolji i kvalitetniji socijalni dijalog, upozorivši da će ih inače biti više na ulici nego na pregovorima.

Upozorio je kako mladi i školovani ljudi odlaze iz Hrvatske jer u njoj ne vide perspektivu, a Vlada ih namjerava nadomjestiti jefinom radnom snagom iz uvoza. Upitao je kako preživjeti s plaćom od 2600 kuna ili mirovinom od 900 kuna, ustvrdivši da to ne može nitko.

Stoga se sindikati zauzimaju za pravedniju raspodjelu novostvorenih vrijednosti, a ne samo u korist vlasnika tvrtki i kapitala. Također kapitalizam kakav imamo u Hrvatskoj nije ni u Irskoj ni u Njemačkoj, kamo naši ljudi odlati, naglasio je Novosel.

Trebamo vlast kojoj vjerujemo

Predsjednik Matice hrvatskih sindikata Vilim Ribić zauzeo se za promjenu sadašnje ekonomske politike jer smatra da je pogrešna, da se vodi u interesu kapitala, dovodi do iseljavanja radne snage te istaknuo da nam

U organizaciji Saveza samostalnih sindikata Hrvatske i Matice hrvatskih sindikata, sindikalna prosvjedna povorka okupila je više tisuća prosvjednika sa zagrebačkog područja te iz Osijeka, Slavonskog Broda, Bjelovara, Siska, Čakovca, Varaždina, Rijeke i Pule, a krenula je ispred Radničkog doma na Krešimirov trgu, kretala se Šubićevom te Maksimirskom do svojeg odredišta - Parka Maksimir

67 godine, a mnoge zemlje to nemaju. Pozvao je Vladu da odustane od takve mirovinske reforme i rješi problem sive ekonomije te kreira održiv zdravstveni sustav, učinkovito pravosude i javnu upravu.

se „crno piše“ ako se to ne promjeni. Politika se treba voditi u interesu većine, a ne manjine. Ona nas je dovela gdje smo sada nakon osam godina ekonomske krize, rekao je. Podržao je i pravedbu reformi koje će omogućiti da državni sektor bude učinkoviti, napomenuvši kako takve reforme daju rezultate na dulji rok.

Zahvaljujemo svim članovima, kolegicama i kolegama te svim građanima koji su se odazvali prosvjedu te nas tako podržali u našim zahtjevima za reformama, kao i ostalim sindikalnim aktivnostima.

narušuju Hrvatsku, njih zanima dug i deficit, a nas zapošljavanje, investicije, rast proizvodnje i nova radna mjesta što će nam omogućiti rješavanje nagomilanih problema. Stoga, rekao je, trebamo vlast kojoj vjerujemo jer sindikati nisu ti koji donose odluke nego utječu na vlast.

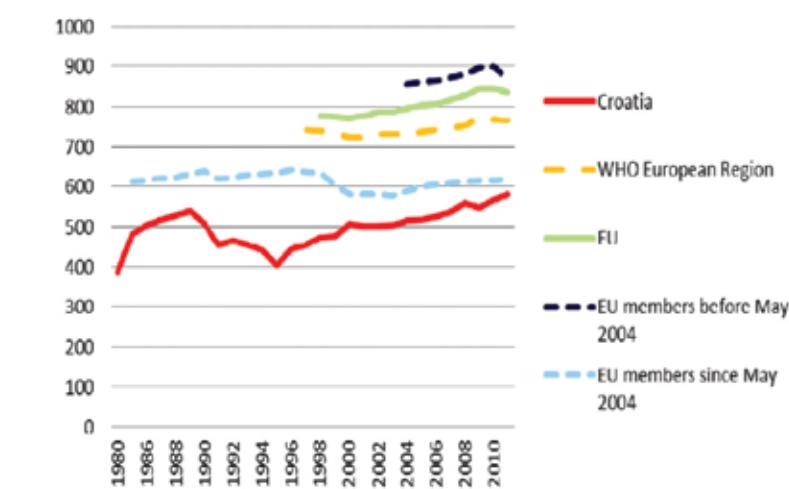
Iako raste stopa zaposlenih medicinskih sestara u prosjeku za oko 300 medicinskih sestara godišnje, to ipak nije dovoljno da dostignemo europski projek. U sustavu zdravstva Republike Hrvatske krajem 2017. godine bilo je zaposleno ukupno 69.841.

Najbrojniju profesionalnu skupinu unutar zdravstva čine medicinske sestre/med. tehničari, koji je 30.773 te 1766 primjalja, što je 44,1 % od ukupno zaposlenih zdravstvenih radnika i suradnika. U skupini medicinskih sestara/tehničara, 11,9 % su muškarci (HZJZ, Hrvatski zdravstveni statistički ljetopis za 2017.). Prema registru Hrvatske komore medicinskih sestara, u RH u 2017. bilo je 37.584 medicinskih sestara i tehničara, a razlika u podacima o broju medicinskih sestara između navedenih dviju institucija je odjeljiv medicinskih sestara u druga zanimanja ili na druga radna mjesta, gdje pritom zadržavaju odobrenje za samostalan rad. Neke medicinske sestre koje su ostvarile pravo na mirovinu, ostaju dalje članovi sestrinstva i

obnavljaju licence za rad (HKMS). U Hrvatskoj trenutačno nedostaje jasan i kvalitetan sustav upravljanja ljudskim resursima. Stoga bi zdravstvene politike trebale razviti mehanizme koji bi omogućili aktivan sustav praćenja broja medicinskih sestara (i ostalih zdravstvenih djelatnika) od početka školovanja pa nadalje preko zaposlenja do mirovine, kako bi se u svakom trenutku znao broj medicinskih sestara u sustavu, što bi omogućilo brz i točan uvid te realno planiranje broja medicinskih sestara za potrebe sustava.

SESTRINSTVO U BROJKAMA

Domaći i međunarodni brojčani pokazatelji o kretanju zdravstvenih radnika

Kretanje broja medicinskih sestara s ugovorom na neodređeno u Hrvatskoj, EU i Europskoj regiji na 100.000 stanovnika od 1980. do 2010., WHO, European Health Information Gateway

PROSVJEDNA POVORKA POD GESLOM SESTRINSTVO - GLAS KOJI VODI, ZDRAVLJE JE TEMELJNO LJUDSKO PRAVO 12. SVIBNJA 2018. U ZAGREBU

Više od 1500 medicinskih sestara i tehničara iz cijele Hrvatske zajedno za svoja prava

Sestrinstvo - glas koji vodi, zdravlje je temeljno ljudsko pravo geslo je pod kojim se 12. svibnja 2018. u Zagrebu okupilo više od tisuću i pol medicinskih sestara i tehničara iz cijele Hrvatske. Upravo na Međunarodni dan sestrinstva tražili su bolje uvjete rada, vrednovanje obrazovanja, pravednu i bolju plaću, poboljšanje općih uvjeta rada i života, dignitet profesije i poštivanje Kolektivnog ugovora.

Prosvjedna povorka krenula je

s Glavnog kolodvora preko Trga kralja Tomislava, Zrinjevcem pa preko Trga bana Jelačića do Markova trga, ispred zgrade Vlade RH.

Poruke su poslane

Okupljenima su se, među ostalim, obratili: Vesna Jurković iz Opće bolnice Slavonski Brod; Anica Prašnjak, predsjednica Glavnog vijeća HSS MS MT-a; Dijana Farkaš iz Opće županijske bolnice Čakovec.

Bez obzira na to što subotom ne zasjedaju Vlada RH i Sabor, sindikalni čelnici izrazili su nezadovoljstvo odnosom Vlade

veza sestrinstva; Brankica Grgević, predsjednica HSS MS MT-a iz rada; Dajana Subić, predsjednica Povjerenstva za Primarnu zdravstvenu zaštitu HSS MS MT-a; Antun Bajan, predsjednik Povjerenstva za Hitnu medicinsku pomoć HSS MS MT-a; Dijana Farkaš iz Opće županijske bolnice Čakovec.

Sindikalni su se čelnici i aktivisti na Markovu trgu točno u pod-

prema medicinskim sestrama i tehničarima kojih je u zdravstvenom sustavu oko 38.000.

Anica Prašnjak, predsjednica Glavnog vijeća HSS MS MT-a, bila je ogorčena odnosom Vlade prema sestrinskom sindikatu. Rekla je da sestrama i tehničarima nisu omogućili čak ni struju na Markovu trgu, koju su ipak dobili, ali od Župe sv. Marka.

Jedna medicinska sestra u hrvatskim bolnicama obavlja posao koji u drugim evropskim zemljama rade tri ili četiri sestre. Taj strašan podatak istaknuli su organizatori prosvjednog marša iz Hrvatskog strukovnog sindikata medicinskih sestara i tehničara.

U Hrvatskoj je na 100.000 stanovnika oko 450 medicinskih sestara - medicinskih tehničara, dakle, jedna sestra na

Poštovani gospodine Ministre, Hrvatski strukovni sindikat medicinskih sestara - medicinskih tehničara (u daljem tekstu: Sindikat) ove je godine svoju 27. obljetnicu rada i djelovanja „proslavio“ organiziranjem prosvjeda medicinskih sestara i medicinskih tehničara iz cijele Republike Hrvatske na Međunarodni dan sestrinstva 12. svibnja u Zagrebu na Trgu sv. Marka. Impozantna brojka od 1000 medicinskih sestara i medicinskih tehničara koji su došli na prosvjed ukazuje nam ono što već dugo znamo, da u sestrinstvu ima nebrojeno puno problema, da su medicinske sestre i medicinski tehničari nezadovoljni i daje krajnje vrijeme da se nešto poduzme.

Ovim pismom želimo Vam ukazati na naj(h)itnije probleme u sestrinstvu koje je, morate priznati, važan i nezaobilazan segment zdravstvenog sustava i bez kojeg pružanje zdravstvene zaštite nije moguće.

I.

Prava i obveze iz rada i po osnovi rada zaposlenih u djelatnosti zdravstva, između ostalog, uređuju se Kolektivnim ugovorom za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja te Temeljnim kolektivnim ugovorom za službenike i namještenike u javnim službama. S tim u vezi, svakodnevno se susrećemo s problemima medicinskih sestara koji proizlaze iz nepoštivanja odredbi navedenih Ugovora (prekovremen rad, rad na blagdan, radno vrijeme, naknada za trošak prijevoza...), ali i brojnih pitanja koja bi tek trebalo urediti kako bi radno-pravni status medicinskih sestara i medicinskih tehničara bio ureden na način kako to ova profesija i zaslužuje.

Odredbe spomenutih Ugovora značajno se krše, kako je gore navedeno, u pogledu organizacije i rasporeda radnog vremena, prekovremenog rada, naknade za trošak prijevoza i dr. što nastojimo rješiti u direktnoj komunikaciji s poslodavcima.

Značajno je napomenuti da smo zadnjih nekoliko godina u više navrata tražili da se sostane Zajedničko povjeste za tumačenje Kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva zbog brojnih pitanja koja su naši članovi, ali i drugi radnici uputili na tumačenje. Međutim, Povjerenstvo se vrlo rijetko sastajalo, a neodgovoren upiti gomilati.

II.

Nakon potpisivanja sada važećeg Kolektivnog ugovora i proteka roka od 30 dana za osnivanje Povjerenstva, pismenim smo putem zatražili promptno osnivanje Povjerenstva, ali odgovor do danas nismo dobili te isto još nije niti oformljeno.

Ovim putem, još jednom molimo za što hitnije osnivanje Povjerenstva za tumačenje Kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja kako bi isto moglo početi s radom što prije i na laj način barem djelomično početi rješavati problematiku u sestrinstvu.

III.

Nadalje, važećom Uredbom o nazivima radnih mјesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama nisu propisani koeficijenti složenosti poslova za medicinske sestre magistre sestrinstva i diplomirane medicinske sestre, a Sindikat je u nekoliko navrata predlagao resornom Ministarstvu da se ista uredi na način da se magistrima sestrinstva/diplomiranim medicinskim sestrama prizna koeficijent složenosti poslova 1,659. Isto tako, prijedlog je Sindikata da sc glavnoj sestri/glavni tehničar u županijskoj ustanovi, dakle kad sc radi o položajima II. vrste dodijeli koeficijent 1,325.

Smatramo da je potrebno napraviti analizu i strategiju stvarnih potreba u sustavu zdravstva, na način da se vidi koliko nedostaje medicinskih sestara i kojih razina obrazovanja, da se točno utvrdi koliko imamo potrebu za medicinskim sestrama temeljnog obrazovanja, prvostupnicama, diplomiranim medicinskim sestrama, magistrima sestrinstva, doktorima sestrinstva.

IV.

Jedan od problema na koji Sindikat godinama ukazuje je kronični nedostatak medicinskih sestara. U Hrvatskoj nedostaje između 8000 i 12000 medicinskih sestara. Prema registru Hrvatske komore medicinskih sestara broj medicinskih sestara u RH 2017. bilo je 37 584 medicinskih sestara i

tehničara. Prema podacima Svjetske zdravstvene organizacije prosjek europskih zemalja iznosi 8,7 medicinskih sestara na 1 000 pacijenata, dok je u Hrvatskoj ispod tog prosjeka sa 5,8.

Evidentan je odlazak medicinskih sestara svih razina obrazovanja na rad u inozemstvo u svojim najboljim životnim i stručnim godinama. Nedavno je objavljen podatak Hrvatske komore medicinskih sestara po kojem je u zadnjih pet godina 926 sestara i tehničara otišlo iz Hrvatske, a više od 1800 ih je zatražilo potvrde radi odlaska u inozemstvo i stavilo licencu u mirovanje.

Smatramo da je ovakva situacija i više nego zabrinjavajuća jer da bi se osposobilo mladu sestruru kako bi bila spremna udovoljiti zahtjevima struke, potrebna su znatna ulaganja i vrijeme. Činjenica je da odlaze i visokoobrazovane medicinske sestre jer ih naš zdravstveni sustav „ne prepozna“ kroz Uredbu o koeficijentima.

U vezi s tim, trenutno stanje obilježava ocigledan nedostatak medicinskih sestara, odlazak sve većeg broja medicinskih sestara te aktualna zabrana zapošljavanja, što dovodi do toga da su medicinske sestre u sustavu preopterećene, sve se više razbolijevaju te smatramo da je potrebno promjeniti politiku u odnosu na zabranu zapošljavanja te omogućiti ustanovama da zapošle medicinske sestre kako bi se ispunio barem minimum propisan Pravilnikom o minimalnim uvjetima u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme za obavljanje zdravstvene djelatnosti.

4.

Najavljeni privatizacija primarne zdravstvene zaštite opet dovodi u pitanje položaj medicinskih sestara. Naime, zakup koji je započet sredinom devedesetih godina, u mnogočemu je unazadio položaj i ravnopravni status medicinskih sestara. U odnosu na ranije kada su bile u domovima zdravlja, plaće su im znatno umanjenje, a u ostalim materijalnim pravima da i ne govorimo. Prelaskom u koncesiju donekle je ispravljena nepravda time što je Zakonom o zdravstvenoj zaštiti osigurana plaća koju koncesionar mora isplati medicinskoj sestri.

Međutim, sada se njihov položaj opet dovodi u pitanje. Medicinske sestre, Članice Sindikata zaposlene u primarnoj zdravstvenoj zaštiti ovim putem Vam poručuju da one nisu ormarići koje se premješta iz sobe u sobu bez pitanja i koje se ništa ne pita. Ugovor o radu je dvostrani pravni odnos, ugovorni odnos dviju stranaka i dviju volja, a medicinske sestre se ovako predloženim Zakonom opet dovode i situaciju da nemaju mogućnost izbora te da ukoliko žele nastaviti raditi, moraju prihvatići sve što im se nameće.

S druge strane, u odnosu na građane ove zemlje, naglašavamo da zdravlje građana zasigurno nije privatno dobro i da se zdravje kao javno dobro nikako ne smije ugrozavati isplativošću. Zdravje ne može biti na prodaju, ono je osnovno ljudsko pravo koje ima svaki građanin i ne smijemo dopustiti da se pretvori u kapital.

Dosadašnje reforme pokazale su da se privatizacija primame zdravstvene zaštite nije pozitivno odrazila na funkciranje sustava, kao i na dostupnost i kvalitetu zaštite koju se pruža pacijentima te je stav Sindikata po tom pitanju jasan.

5.

Mirovinska reforma i beneficirani radni staž jedan su od trenutno najaktualnijih problema. Produciranje radnog vijeka prema preporukama Svjetske banke, Europske komisije i Međunarodnog monetarnog fonda nije primjenjivo na hrvatske uvjete rada. Sindikat već godinama upozorava na nužnost da se medicinskim sestrarama u djelatnosti hitne medicinske pomoći, ali i u nekim drugim djelatnostima npr. psihijatrije, instrumencarkama prizna beneficirani radni staž.

Činjenica je da se djelatnici hitne medicinske pomoći nekada imali beneficirani radni staž, a sada ga više nemaju, te s pravom postavljamo pitanje kako će netko sa 67 godina ići na 5. kat zgrade bez dizala pružati medicinsku pomoć, noseći svu opremu, dok i sam jedva hoda, njegovali novorođenčad, raditi u radaonici, trčati i nositi pacijente, radili na psihijatriji, kirurgiji...?

Ovo su neki od osnovnih problema sestrinstva u Republici Hrvatskoj. Stoga zahtijevamo hitno poduzimanje određenih mjera i koraka kako bi se navedena problematika počela rješavati.

Smatramo kako bismo u lome trebali postupati zajedničkim snagama te molimo da nas primite na sastanak što je prije moguće kako bismo raspravili navedenu tematiku i dogovorili metodologiju rješavanja iste.

S poštovanjem,

Predsjednica Glavnog vijeća HSS MS i MT:
Anica Pratnjak, bacc. med. tehn.

U Hrvatskoj je na 100.000 stanovnika oko 450 medicinskih sestara, dakle, jedna sestra na 222 stanovnika. To je upola manje od prosjeka u Europskoj uniji. Stoga, prema izračunima, u hrvatskom zdravstvenom sustavu, odnosno ustanovama nedostaje oko 12.000 medicinskih sestara

RATNA PRIČA NIKOLA DRAGAŠ NINO, MEDICINSKI TEHNIČAR OPĆE ŽUPANIJSKE BOLNICE VINKOVCI

Da su oni znali da mi nemamo ništa, ali nisu...

Srpske paravojne postrojbe 2. svibnja 1991. u Borovu Selu ubile su i masakrirale dvanaestoricu hrvatskih redarstvenika, pripadnika postrojbe vinkovačke Specijalne policije. Po tijela ubijenih i unakaženih hrvatskih policajaca išao je i Nikola Dragaš Nino, poslije pripadnik 204. vukovarske brigade

Dana 2. svibnja 1991. u Borovu Selu srpske su paravojne postrojbe ubile i masakrirale dvanaestoricu hrvatskih redarstvenika, pripadnika postrojbe vinkovačke Specijalne policije. Ubijeni su iz zasjede, nakon što su u noći s 1. na 2. svibnja 1991. godine dvojicu njihovih kolega, tijekom redovite ophodnje, u Borovu Selu zarobili pripadnici srpske paravojske. Tada su ranjena 23 redarstvenika. Po tijela ubijenih i unakaženih hrvatskih policajaca išao je i Nikola Dragaš Nino, rođen 1963., medicinski tehničar Opće županijske bolnice Vinkovci. Ovo je njegovo svjedočenje.

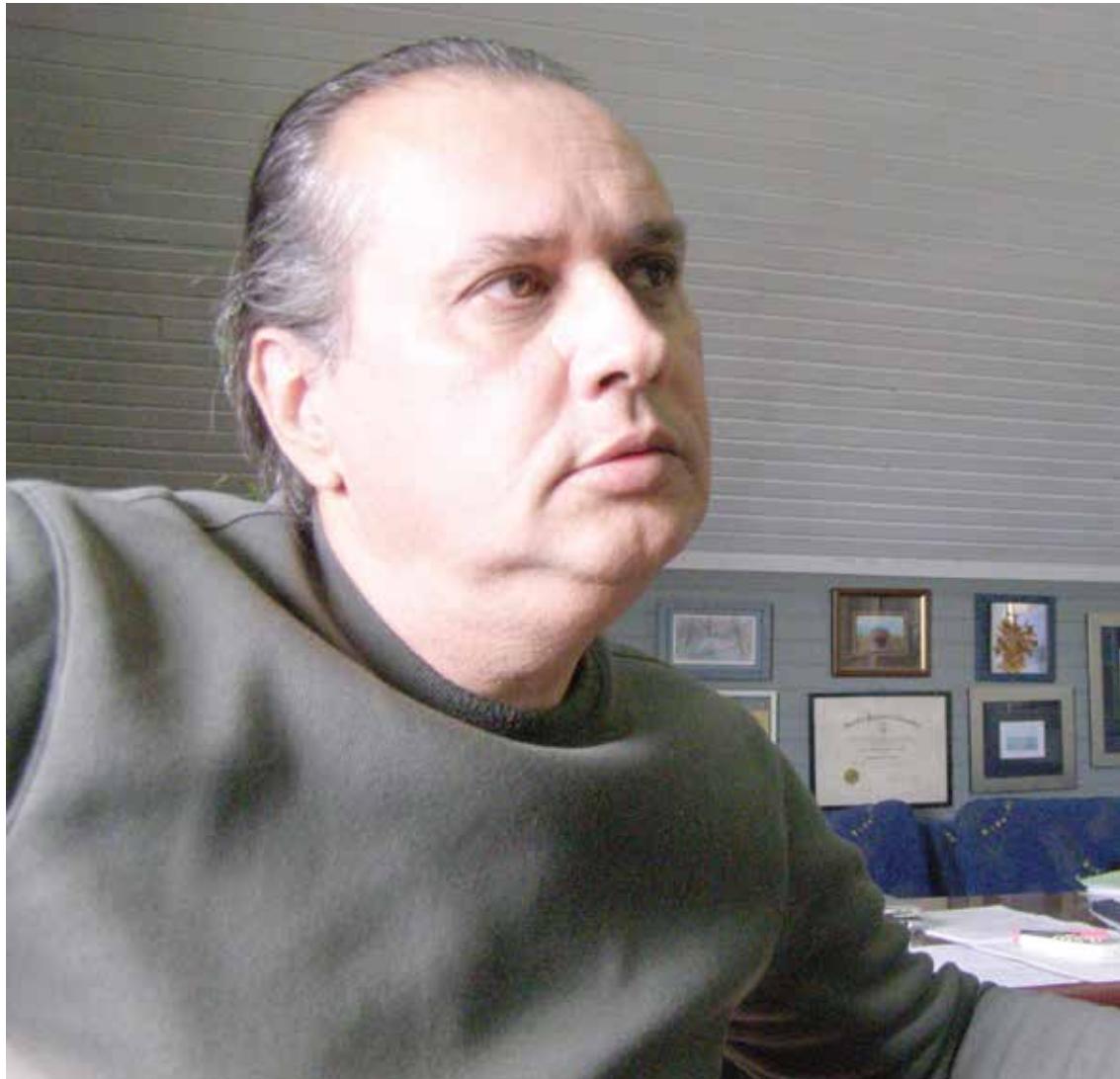
"Imam loše vijesti"

Rođen sam 1963., a bio sam prvi medicinski tehničar u službi u ratnoj kirurškoj ambulanti jer je tada Hitna pomoć bila pri općoj bolnici u Vinkovcima. U novostvorenou kiruršku ambulantu došli su i dečki s drugih odjela, s Pedijatrije i Interne kirurgije. Malo smo sredili jednu prostoriju i povukli se u nju.

Dana 2. svibnja 1991. dogovarali smo se kako organizirati zabavu za medicinske sestre, razgovarali o tome gdje će biti proslava i što nam sve treba. Okupili su se i kirurzi. Kod nas je uvijek bilo vešto.

Sef nam je bio Mladen Karlić, ali su taj dan u ambulanti bili i dr. Ljilja Čengić, dr. Drobnjak, svi s Hitne... Kadli, usred šale i smijeha, dolazi nam doktor s Patologije, Dražen Švagelj, i kaže: 'Imam loše vijesti.'

Dr. Karlić predložio je da odem doma po pištolj, što sam i učinio, a sakrio sam ga iza zavoda u kombiju. Zatim smo u tri tima krenuli

Bio sam pri 2. bojni, a držali smo šumu Durgutovicu crtlu obrane prema Markušici, srpskom uporištu. Mi smo bili mali džep, a oko nas sve Srbi. Da smo bili odsječeni, imali bismo izlaz samo prema Bosni, a da su ušli u Durgutovicu, odsjekli bi Vinkovce

Otvorila su se neka vrata, kapija jedne kuće, a tamo su na hrpi ležala trupla naših masakriranih redarstvenika, nabacani na hrpu u tom dvorištu, smrskanih glava. Ušli smo unutra. "Nosite ta ustaška govna", rekli su nam bradate spodobe. Bilo je tamo više pijanih bradonja, a među njima i zloglasni Vukašin Šoškočanin

li s tri vozila i došli u Vukovar. U svakom kombiju bio je i liječnik. Vukovarska Hitna se razbježala, nijedan vozač iz Vukovara nije bio tamo, zato smo mi išli po mrtva tijela.

Krenuli smo prema Borovu Selu, no dva su vozila vraćena, pobunjeni Srbi nisu ih pustili do ubijenih redarstvenika. I moja ekipa čekala je u Borovu. U jednom trenutku pustili su nas da odemo po naše redarstvenike. Otvorila su se neka vrata, kapija jedne kuće, a tamo su na hrpi ležala trupla naših masakriranih

redarstvenika, nabacani na hrpu u tom dvorištu, smrskanih glava. Ušli smo unutra. 'Nosite ta ustaška govna', rekli su nam bradate spodobe. Bilo je tamo više pijanih bradonja, a među njima i zloglasni Vukašin Šoškočanin.

Šutimo, gledamo u zemlju, čekamo što će dogoditi.

Tu se našao i neki zastavnik JNA, doktor, koji je rekao. 'Ljudi, pa i ja sam pravoslavac... Ne dirajte njih, odnosno nas, i ja sam pravoslavac.' Kad je to rekao, udarili su ga i zavikali: 'Izdajico!'

Od straha se rukama ukopao

Na kraju smo se kombijima uvezli kroz tu kapiju, pokupili tijela ubijenih redarstvenika i ubacili ih u kombi, jedno na drugo. Samo smo ih htjeli pokupiti i oticiti odatle, nismo razmišljali ni o čemu drugom. U Vinkovce smo došli uvečer i tijela ubijenih redarstvenika prebacili na Patologiju bolnice. Tek tada počeli smo se tresti. Naravno, tu večer nitko nije išao kući jer nije želio ići kući niti je tko mogao oka sklopiti. Nismo znali što se točno događa. Jedino je dr. Karlić stalno šetao i nešto dogovarao s vojskom.

Drugi ili treći dan otisli smo sa sanitetskim vozilom u tvornicu deka Vintex na Bosutu. Tamo je iz Slavonskog Broda došao zapovjednik Krešo Šipoš sa svojim policajcima. Mi smo bili zaduženi pratiti policiju ili vojsku. Krenuli smo preko polja i došli u Borovo Selo. Bili smo smješteni u prostorijama Mjesne zajednice. Tu je bio naš štab, zapovjedništvo. U jednom trenutku naša je vojska krenula iz prostorija

Mjesne zajednice. 'Kamo', upitao sam. 'Za nama, iza leđa', odgovorili su. 'U bijeloj kuti da idem za tobom?!'

Koliko se sjećam, tamo su bili i neki dečki iz Zagreba kao pojačanje, jedan autobus, oni su bili u maskirnim uniformama.

Ušli smo u jednu ulicu, a iz jedne kuće po nama je pucano iz puškomitrailjeza. U jednom trenutku vozač Andrija, korpulentan čovjek, legao je u kanal, od straha se rukama ukopao, toga se sjećam kao danas. Bili bismo po tri dana u Borovu Selu, pa se vratili, pa opet...

U to doba jedan sam dan dežurao u našoj ambulanti u Vinkovcima, kad stiže poziv da imamo dvojicu ranjenih u Nuštru. Krenusmo, kroz polje, sjećam se da je bio mlađi kukuruz, ni metar visok. Srbi su pucali po našem kombiju, a mi iskočili i zaledli vani... Dva ranjenika su bili mjernici po profesiji, a Srbi su ih gađali iz snajpera. Jednoga su po-

godili u kralježnicu. Tog smo čovjeka vukli nas dvojica na teškim željeznim nosilima. Dodeš do dvometraša koji je ranjen u kralježnicu, vrištalo je od bolova, teško ga je bilo izvući, a tu je i strah. Ipak, uspjeli smo... I danas je živ, hoda, nademo se u Nuštru...

Na terenu u šumi Durgutovići

Nakon toga mene su povukli u Retkovce jer su iz Svinjarevac dolazili izbjeglice. Opet sam bio medicinski tehničar pri civilnoj ambulanti, naravno, sve pri bolnici u Vinkovcima. U Retkovcima smo bili dr. Vinko Rajić, dr. Ivan Prgomet, okulist, i ja. Poslije toga obukao sam vojnu uniformu jer je vojska tražila ljude za sanitet. Formirale su se jedinice, i to tako da su se moji kolege koji su radili ovdje na Psihijatriji, a koji su na početku radili na zbrinjavanju ranjenika, raspodijelili po postrojbama u sanitetu. Ja sam bio u 204. vukovarskoj brigadi, a Arbanas je bio zapovjednik brigade.

Sanitet i stacionar smjestili smo u jednu kuću u Mikanovcima. Zapovjednici su mi bili dr. Dinko Rajić i dr. Josip Vnuk te Zdravko Vinković. Bio sam pri 2. bojni, a držali smo šumu Durgutovicu crtu obrane prema Markušici, srpskom uporištu. Mi smo bili mali džep, a oko nas sve Srbi. Da smo bili odsječeni, imali bismo izlaz samo prema Bosni, a da su ušli u Durgutovicu, odsjekli bi Vinkovce. Zato smo mi s jedinicama i topništvo povučeni u šumu Durgutovica.

Najviše ranjenih tamo je bilo od snajperskih metaka i PAM-ova. Imali smo i slučaj da su na terenu bili neki mladi ljudi iz Zagreba koji su, nesvesni opasnosti, bacili bombu koja se obila o grane pa ih izranjavala.

No, najviše ih je bilo pogodenog snajperom. Pogoden je i jedan stariji čovjek, naš vozač, i nismo ga uspjeli spasiti.

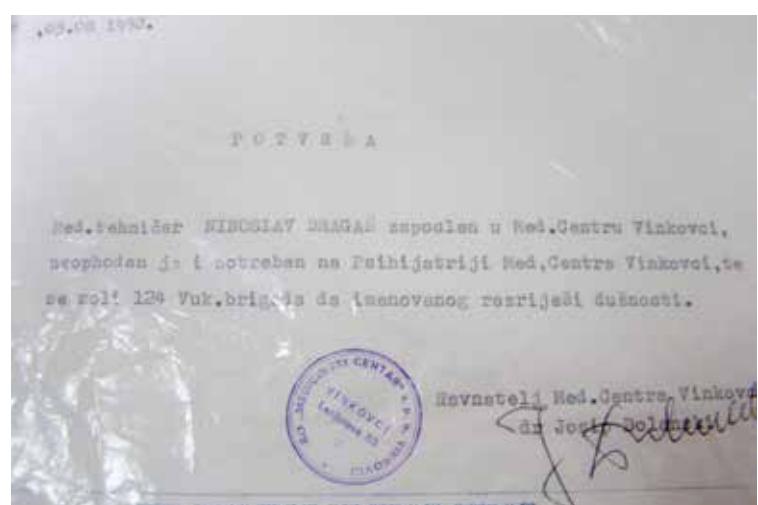
Odjel u skloništu

Nakon terena u šumi Durgutovica, dobio sam poziv iz bolnice zbog osnivanja Psihijatrije pa sam se razdužio. No, dolazi Oluja, opet počeli gruvati po Višnjevcima. Sa Psihijatrije smo evakuirali pacijente u podrum stare bolnice. Onda smo kombijem prebacivali ljude u vinkovačku Namu gdje je bilo atomsko sklonište za civile. Krenes kombijem, padaju mine, prebacujemo inventar, krevete... U skloništu smo napravili trećinu odjela, a sve ispregradivali plahnama...

Za zapovjednika rate bolnice imenovan je dr. Krešimir Butković, a njegov zamjenik dr. Željko Mataija, dva stara doktora, jedan internist, drugi neurolog, nažalost, pokojni obojica.

Vinkovci su za vrijeme rata non-stop gađani. To je bilo slično kao u Vukovaru. Srbi su bili u Mirkovcima, Ceriću, nekoliko kilometara zračne linije, takoreći na samim vratima Vinkovaca. Da su oni znali da mi nemamo ništa, ali nisu... I oni su se bojali.

Nakon oslobođenja, ljudi su sa silnom voljom podigli opet sve ovo, digli Psihijatriju na noge, sami smo sve gradili, čistili, popravljali...

Stiže poziv da imamo dvojicu ranjenih u Nuštru.

Krenusmo, kroz polje, sjećam se da je bio mlađi kukuruz, ni metar visok. Srbi su pucali po našem kombiju, a mi iskočili i zaledli vani... Dva ranjenika su bili mjernici po profesiji, a Srbi su ih gađali iz snajpera. Jednoga su pogodili u kralježnicu. Tog smo čovjeka vukli nas dvojica na teškim željeznim nosilima. Dodeš do dvometraša koji je ranjen u kralježnicu, vrištalo je od bolova, teško ga je bilo izvući, a tu je i strah. Ipak, uspjeli smo... I danas je živ, hoda, nademo se u Nuštru

POVOLJNOSTI ZA ČLANOVE HRVATSKOG STRUKOVNOG SINDIKATA MEDICINSKIH SESTARA – MEDICINSKIH TEHNIČARA

Dalmatinski sirevi d.o.o. nude povoljnije pakete sireva za članove HSS MS-MT-a. Cijena paketa kreće se od 150 do 250 kn. Osoba za kontakt je Jurica Dadić, a sireve možete naručiti putem e-mail pošte jurica.dadic@dalmatin-skisirevi.hr.

OPG TVRTKO MATIJEVIĆ nudi paket zdravlja za članove HSS MS-MT-a uz popust od 10 %. Paket zdravlja sa drži zdrave proizvode od aronije: hladno prešani sok od aronije, čaj od sušenih bobica aronije, med s dodatkom aronije, peludi i propolisom te đzem od aronije. Paket možete naručiti putem e-mail adrese opgvrtnko@gmail.com.

ERGO

Osigurati znači razumjeti.

Članovima sindikata i članovima njihovih obitelji, Ergo osiguranje d.d. omogućuje pogodnosti pri ugovaranju polica svih vrsta osiguranja, osiguranja motornih vozila te usluga tehničkog i registracije. Za te povoljnosti članovi mogu kontaktirati direktno u Ergo osiguranju gd. Nadiu Ilić, mob: 099 624 5956, e-mail: nadia.ilic@ergo-osiguranje.hr

Borovo

HSS MS-MT sklopio je suradnju s Borovo d.d. Kao članovi našeg sindikata, ostvarujete popust od 10 % na gotovinsko plaćanje, jednokratno kartično plaćanje bez odgode debitnom i kreditnom karticom, za obročno plaćanje debitnom i kreditnom karticom prema uvjetima prodaje pojedinog prodajnog mjeseta.

CIAKAUTO

AUTODIJELOVI ZA SVE VRSTE VOZILA

Ciak Auto d.o.o svim članovima sindikata udruženih u Maticu hrvatskih sindikata u svojim poslovnicama nudi sljedeće popuste:

- do 35 % na akumulatore i ulja;
- do 25 % na auto-dijelove i opremu;
- do 15 % na auto-gume.

Članovi sindikata udruženih u Maticu ostvaruju pravo na pogodnosti uz predočenje CIAK Auto-kartice pogodnosti, članske iskaznice sindikata i predočenje osobne iskaznice.

UNIQA

osiguranje

Za članove sindikata UNIQA osiguranje nudi police dopunskog i dodatnog osiguranja po povoljnim cijenama:

- dopunsko zdravstveno osiguranje za 58,00 kuna mjesečno, odnosno 663,00 kuna godišnje,
- dodatno zdravstveno osiguranje za 62,50 kuna mjesečno, odnosno 750,00 kuna godišnje.

UNIQA ima i pokriće lijekova s liste B. UNIQA odobrava i poseban popust od 10 % na redovnu premiju iz službenog Cjenika za sklapanje ugovora o dodatnom zdravstvenom osiguranju za djecu članova sindikata.

Aralica

• OPTIKA • POLIKLINIKA ZA OFTALMOLOGIJU I PSIHIJATRIJU

OPTIKA

- veliki izbor dioptrijskih i sunčanih naočala
- kontaktne leće i otopenje
- servis naočala

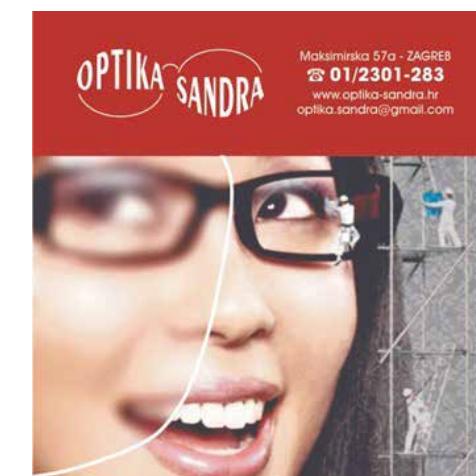
POLIKLINIKA ZA OFTALMOLOGIJU I PSIHIJATRIJU

- specijalistički oftalmološki pregled vida
- besplatno mjerenje dioptrije za kupce naočala
- psihijatrijski pregled

Trg Ljudevita Posavskog 2 Sisak | Ilica 152 Zagreb
044 544 393 | 01 377 6027
www.optikaaralica.hr

Članovi sindikata u Optici Aralica Sisak i (Trg Lj. Posavskog 2) i Optici Aralica Zagreb (Ilica 152), mogu ostvariti 20 % popusta na kupnju dioptrijskih okvira i sunčanih naočala uz mogućnost obročne otplate kupljene robe na 4 jednakne mjesečne rate (za iznose do 1000 kn), a na 6 (šest) jednakih mjesečnih rata za iznose iznad 1000 kn. Ponuda uključuje besplatan oftalmološki pregled i određivanje dioptrije u Poliklinici Aralica. Kupac mora pri kupnji dostaviti Prodavatelju Izjavu izdanu i ovjerenu za tu svrhu.

Optika Kraljević članovima sindikata nudi popust u visini 20 % pri kupnji dioptrijskih naočala, sunčanih naočala i kontaktnih leća. Također, omogućuje beskamatnu obročnu otplatu putem administrativne zabrane na plaću, i to: do 6 rata za iznos kupnje do 2.500,00 kn; do 10 rata za iznos kupnje iznad 2.500,00 kn.

Članovima sindikata Optika Sandra odobrava besplatnu kontrolu vida te popuste od 20 % za gotovinsko plaćanje pri kupnji kompletnih dioptrijskih naočala. Optika Sandra također nudi popust u visini od 10 % za gotovinsko plaćanje pri kupnji dioptrijskih stakla, pri kupnji sunčanih naočala te 10 % za plaćanje putem kreditne kartice.

Aquapark Adamovec za članove sindikata nudi godišnju FAMILY KARTU (2 odraslih + do dvoje djece) za samo 990,00 kn ili Family (2 odraslih + troje djece) za samo 1190,00 kn. Karta vrijedi 12 mjeseci, a može se dolaziti neograničeno i koristiti sve bazene, svi zajedno ili pojedinačno. Za godišnje karte potrebno se prijaviti na e-mail: info@aquaparkadamovec.hr te navesti ime, prezime i navedenu opciju 2+2 ili 2+3. U regularnoj ponudi Aquapark Adamovec članovima sindikata te članovima njihovih užih obitelji daje popust od 25 % na cjelodnevne ulaznice na bazene, 25 % popusta na trosatne i cjelodnevne SPA pakete (sauna + bazeni) i popust od 50 % na sve masaže iz ponude.

Sportski centar Mali Dom d.o.o. članovima sindikata nudi povoljnije korištenje wellness & spa centra i spa zone po sniženim cijenama, 10 % popusta na korištenje prostorija solarija, terena za stolni tenis i nogomet te roštinja, 10 % popusta na cijenu godišnje članarine za korištenje teretane, 20 % popusta na godišnju članarinu za wellness i za korištenje nogometnog terena. Mali Dom nudi i posebnu ponudu wellness uživanja za dvoje koja uključuje:

- spa day (turska i finska sauna, kneipp šetnica, led u granulama, grijana klupa, tuš doživljaja);
- hidroterapija (dva unutarnja hidromasažna whirlpoola);
- relax zona s bogatim izborom čajeva i voća, 2x aromatizirani piling za tijelo, ručnici, mantili, papuče.

Trajanje paketa je 3 sata, a cijena paketa je 340,00 kn 15 % popusta = 290,00 kn.

Članovi sindikata ostvaruju 20 % popusta pri kupnji ulaznica za predstave kazališta KOMEDIJA.

U kazalištu ZKM članovi ostvaruju popust od 30 % pri kupnji ulaznica.

TEATAR&TD članovima sindikata nudi rezervaciju ulaznica po cijeni od 30 kn (na blagajni su 40 kn).

Kazalište KNAP za članove sindikata nudi ulaznice za večernje predstave po cijeni od 45 kn (regularna cijena je 70 kn).

Kazalište SVAROG članovima sindikata nudi 50 % popusta pri kupnji ulaznica.

Za članove sindikata HNK Zagreb nudi 20 % popusta na kupnji ulaznica i za individualne posjete.

Svi popusti ostvaruju se uz predočenje članske iskaznice HSS MS-MT-a.

Popis svih povoljnosti koje ostvarujete kao naši članovi možete pogledati na našoj stranici www.hssms-mt.hr.

SINDIKALNO-SPORTSKI SUSRETI 2018. U ZATONU OD 2. DO 6. LIPNJA

Ove godine najviše natjecatelja i niti jedna ozljeda

Ovogodišnji Sindikalno-sportski susreti zaposlenika u zdravstvu, održani u Zatonu pokraj Zadra od 2. do 6. lipnja, okupili su 890 zdravstvenih djelatnika iz 42 zdravstvene ustanove.

Organizatori sportskih susreta, Hrvatski strukovni sindikat medicinskih sestara-medicinskih tehničara(HSS MS-MT) i Sindikat zaposlenika u zdravstvu Hrvatske (SZZH), odnosno Organizacijski odbor koji čine predsjednica Anica Prašnjak te članovi Pero Budim (HSS MS-MT), Roberta Ćibarić (SZZH) i Boris Majetić (SZZH), izrazito su za-

dovoljni ovogodišnjim sportskim susretima.

„Sudionici su se natjecali u 15 sportova u muškoj i ženskoj konkurenciji. Sve je prošlo uređu, a sretni smo što nije bilo ozljeda s obzirom na velik broj natjecatelja“, izjavio je član Organizacijskog odbora Sindikalno-sportskih susreta Pero Budim, djelatnik Neuropsihijatrijske bolnice „Dr. Ivan Barbot“, Popovača.

„Očekivali smo da sve prođe u redu, sve je bilo u sportskom duhu, na razini i iznad očekivanja“, dodao je Robert Ćibarić, član Organizacijskog odbora iz SZZH-a.

Zdravstveni djelatnici, okupljeni u Zatonu, natjecali su se u malom nogometu, rukometu, košarci, odbojci, odbojci na pijesku, boćanju, potezanju konopa, tenisu, trčanju, pikadu, šahu, stolnom tenisu, kuglanju, gađanju iz puške i gađanju iz pištolja.

Završetkom Sindikalno-sportskih igara u diskoteci Saturnus članovi Organizacijskog odbora, predvođeni predsjednicom Glavnog vijeća HSS MS-MT-a, održala je tribinu na kojoj je govorila o aktualnim temama - Temeljnog kolektivnom ugovoru za službenike i namješteneke u javnim službama, Kolektivnom

ugovoru za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja te o novom zakonu o zdravstvenoj zaštiti.

Tribina je bila izuzetno posjećena i dugo je trajala jer je gospoda Prašnjak odgovarala na brojna pitanja posjetitelja tribine.

Završetkom Sindikalno-sportskih igara u diskoteci Saturnus članovi Organizacijskog odbora, predvođeni predsjednicom Glavnog vijeća HSS MS-MT-a, ekipama, ustanovama i pojedinicima uručili su priznanja, medalje i pokale.

U ukupnom poretku iz svih sportskih disciplina prvo mje-

sto zauzela je Opća bolnica Pula s osvojenih 174 boda. Drugo mjesto pripalo je Općoj bolnici „Dr. Josip Benčević“ iz Slavonskog Broda s ukupno osvojenih 116 bodova, a treće Općoj bolnici Dubrovnik s osvojenih 107 bodova. Slijede Opća bolnica Varaždin, KBC Sestre milosrdnice itd. Uz ozračje suparništva u sportskim natjecanjima, lijepo vrijeme također je utjecalo na dobro raspoloženje.

Osim na sportskim igralištima, djelatnici u zdravstvu dobro su se zabavili uz pjesmu, ples, plivanje i šetnju. Dojmovi su više nego dobiti.

„Sindikalno-sportske igre na poseban način i psihički i fizički obnavljaju snagu i duh i daju elan za vraćanje u zahtjevne radne sredine. Kao takve nisu ugrožene, sve dok imamo primjer dvo-godišnjeg sina koji tati na rame-nima, prima medalju“, rekla je medicinska sestra Vesna Jurković iz Slavonskog Broda.

GAĐANJE IZ PIŠTOLJA

U disciplini pištolj-muški najbolji je bio Boris Majetić koji je nastupao za Kliniku za psihijatriju Vrapče, srebro je osvojio Ivica Dadić (Dom zdravlja Splitsko-dalmatinske županije), dok je broncu zauzlo Marijan Novak (KBC Sestre milosrdnice). Od žena iz pištolja je najbolje gađala Katarina Mišić (Opća bolnica Dubrovnik), drugo mjesto osvojila je Žaklina Bonačić, također iz Zavoda za hitnu medicinu Zadarske županije treće.

Najbolji nogomet među ženskim ekipama igrale su Puličanke, ekipa OB-a Pula, zatim ekipa Centra za autizam osvojila treće. U sportskoj disciplini košarka - žene najbolja ekipa bila je Zavod za javno zdravstvo „Andrija Štampar“, a protiv njih u finalu je izgubila ekipa OB-a Pula koja je zauzela drugo mjesto. Košarkašice OB-a „Dr. Josip Benčević“ osvojili su broncu.

Domovinskog rata Ogulin. Najbolje rukometnici, koje su na Sportsko-sindikalnim igrama osvojile prvo mjesto i zlato su ekipa Nastavnog zavoda za javno zdravstvo, drugo mjesto pripalo je ekipi OB-a Pula, a treće OB-a Varaždin.

KOŠARKA

Košarkaši OB-a „Dr. Josip Benčević“ bili su najbolji na ovogodišnjim Sindikalno-sportskim susretima, drugo mjesto osvojila je ekipa OB-a Dubrovnik, a ekipa Centra za autizam osvojila treće. U sportskoj disciplini košarka - žene najbolja ekipa bila je Zavod za javno zdravstvo „Andrija Štampar“, a protiv njih u finalu je izgubila ekipa OB-a Pula koja je zauzela drugo mjesto. Košarkašice OB-a „Dr. Josip Benčević“ osvojili su broncu.

ODBOJKA

Odbojkaši OB-a Pula za prvo su mjesto pobijedili ekipu Bol-

Zdravstveni djelatnici natjecali su se u malom nogometu, rukometu, košarci, odbojci, odbojci na pijesku, boćanju, potezanju konopa, tenisu, trčanju, pikadu, šahu, stolnom tenisu, kuglanju, gađanju iz puške i gađanju iz pištolja, a u svim disciplinama natjecali su se i muškarci i žene

nice za ortopediju i rehabilitaciju „Martin Horvat“ i ekipu OB-a „Dr. Josip Benčević“ iz Slavonskog Broda koja je osvojila treće mjesto.

Među odbojkašicama najbolja je bila ekipa OB-a Pula, drugo mjesto pripalo je KBC-u Sestre milosrdnice, a treće Zavodu za javno zdravstvo „Andrija Štampar“.

ODBOJKA NA PIJESKU

Odbojka na pijesku iz godine u godinu sve je popularnija među sudionicima Sindikalno-sportskih igara. Muška ekipa Medikus Osijek bila je najbolja i osvojila zlato, dok je KBC Sestre milosrdnice I (ovo znači 1., prva ekipa, nap.) zauzela drugo mjesto i osvojila srebro, a OB Pula I broncu. Žene su također igrale odbojku na pijesku. Prvo mjesto zauzele su SU Bronhi, drugo OB Pula I i treće KBC Sestre milosrdnice.

POTEZANJE KONOPA

Od muških ekipa u odbojci na pijesku najbolji su bili odbojkaši OB-a „Dr. Ivo Pedišić“ iz Siska, drugo mjesto osvojila je ekipa Hitna Zadar, a treće OB Dubrovnik.

U potezanju konopa za žene ekipa OB-a Pula i ove godine je zauzela prvo mjesto, OB-a „Dr. Tomislav Bardek“ Koprivnica II drugo mjesto, a treće OB „Dr. Tomislav Bardek“ Koprivnica III.

BOĆANJE PAROVI

Najbolja ekipa boćara (parovi) je SU Bronhi III, zatim OB Pula, a treće mjesto zauzela je ekipa Hitna Split I. Slavonke iz OB-a „Dr. Josip Benčević“ zlatne su boćalice, a SU Bronhi I srebrne, treće mjesto pripalo je SU Bronhi III.

TENIS

Ovogodišnji zlatni tenisač na sportskim susretima bio je Dario Večerić iz KB-a Sveti duh, srebrni Juraj Knezović iz OB-a Dubrovnika, a brončani Mario Belina iz OB-a Ogulin. Među ženama najbolji tenis igrala je Monika Debeljak iz KBC-a Zagreb, srebro je uzela Patricia Orlić iz OB-a Pula, a broncu Blanka Kovacić iz KB-a Dubrava.

TRČANJE

Najbrži trkač ove je godine bio Zlatko Tomašić iz KBC-a Sestre milosrdnice, zatim Vedran Prashin iz Zavoda za javno zdravstvo, dok je treći istračao Jurica Čus iz OB-a Varaždin. Žena koja je na

sportskim igrama najbrže trčala je Ines Jović iz OB-a „Dr. Josip Benčević“, Sonja Gačić iz OB-a Pula bila je druga, a Marta Modrić iz OB-a Varaždin treća.

PIKADO

Odmjerivši umijeće gađanja u pikadu, najbolji je bio Davor Ragog iz OB-a Dubrovnik, drugo mjesto zauzeo je Drago Krajnović iz KBC-a Zagreb, a treće Marko Rade iz Bolnice za ortopediju i rehabilitaciju „Dr. Martin Horvat“ iz Rovinja.

Među ženama najbolje je gađala Lidiya Čelebija iz OB-a „Dr. Josip Benčević“ iz Slavonskog Broda, zatim Sandra Rožmarić iz OB-a Varaždin pa Marina Čalić Polegobić iz SU Bronhi.

ŠAH

Igor Tripalo iz OB-a Ogulin najbolji je šahist na ovogodišnjim Sindikalno-sportskim susretima, drugo mjesto pripalo je Ninoslavu Ljubičiću iz OB-a „Dr. Josip Benčević“, a treće Ratku Vujoševiću iz OB-a Ogulin.

No, samo su dvije žene igrale šah ove godine. Nada Lazić iz OB-a Pula bila je bolja od Ljiljane Levantić iz OB-a Varaždin.

STOLNI TENIS

Stolnotenisaci su također odmjerili snage. Od muških prvo mjesto je zauzeo Zvonimir Vučasović iz Doma zdravlja Zagreb Zapad, drugo mjesto pripalo je Dragi Krajnoviću iz KB-a Dubrava, a treći je bio Igor Dovođa iz Zavoda za hitnu medicinu Požeško-slavonske županije.

Nikolina Crnković (Ljekarne Zagrebačke županije u Velikoj Gorici) bila je najbolja u stolnom tenisu, druga je Tonka Biočić koja radi u HMP-u Split, a Natalija Turković iz OB-a Varaždin osvojila je treće mjesto.

KUGLANJE

U kuglanju je prvo mjesto i zlato osvojio Zoran Burić iz Bolnice za ortopediju i rehabilitaciju „Dr. Martin Horvat“ iz Rovinja. Za samo jedan čunj bio je slabiji Mislav Hećimović iz KB-a Sestre milosrdnice, dok je treće mjesto zauzeo Miro Hrabar iz Hitne u Splitu.

Među ženama najbolja kuglašica bila je Sertić iz OB-a „Dr. Tomislav Bardek“ iz Koprivnice, druga je Marica Ulić, također iz OB-a „Dr. Tomislav Bardek“, a treća Tajana Aušić ii OB-a „Dr. Josip Benčević“.

Predsjedniče Vlade! Iseljavanje nije mobilnost, to je EGZODUS.*

* www.javnesluzbe.hr

PLAKATI SINDIKATA JAVNIH SLUŽBI

Poruke koje su zabrinule Vladu i premijera

Prije dogovora s Vladom RH o povećanju osnovice za 3 posto od 1. siječnja i 2 posto od 1. rujna 2019., sindikati javnih službi su, pripremajući se za štrajk, na velikim plakatima diljem Hrvatske poslali sažete poruke i objavili notorne istine javnosti, premijeru i Vladu koje, osim, naravno, Vlade RH i resornih ministarstava, svatko vidi. Plakati su izazvali velik interes javnosti. Na plakatima su tako pisale sljedeće poruke upućene

Vladi RH: Povećanje plaća sebi i bogatima vi zovete poreznom reformom; Hrvatska na začelju Europe! Krivci: vaša politika i šutnja građana; Neki će raditi do 67 jer su neki radili do 30!;

Njemačka nam smanjila nezaposlenost! Danke Deutschland; Smanjila javni dug i deficit - izgubila stanovnike i radnike. Na jednom od plakata poruka je poslana izravno premijeru: Predsjedniče Vlade! Iseljavanje nije mobilnost, to je egzodus. Na nekim od pla-

kata pisale su poruke i Vladi i hrvatskoj javnosti: Država ne smije vratiti svoje građane! Bez stalnog pritiska poštena vlast nije moguća. Hrvati, probudite se! Javni službenici služe građanima. Nije svejedno tko vas liječi, obrazuje vašu djecu i brine se o starima. Vladi RH je svejedno; Čestitajmo jubilej!

Deset godina promašene politike, zaostajanja i apatije; Veće plaće svim radnicima pa i onima u zdravstvu, obrazovanju, socijal-

noj skrbi, kulturi... Kampanja sindikata javnih službi za pravedniji odnos vlasti prema zaposlenima u javnom sektoru, osim plakatima, mogla se pratiti i na web stranici www.javnesluzbe.hr, zajedničkom portalu sindikata javnih službi te na na HRT-u jer su za to napravljeni i spotovi čije je emitiranje počelo 23. studenoga.

Web stranicu javnesluzbe.hr, krasil i citat Alberta Einsteina: Država je stvorena za čovjeka, a ne čovjek za državu.

Država ne smije VARATI svoje građane!!!*

* www.javnesluzbe.hr

**Bez stalnog pritiska
poštena vlast nije moguća.
Hrvati, probudite se!***

www.javnesluzbe.hr

PORUKA VLADI RH
Povećanje plaća
SEBI I BOGATIMA vi zovete
poreznom reformom.*

* www.javnesluzbe.hr

PORUKA VLADI RH
Njemačka nam
smanjila nezaposlenost!
Danke Deutschland!*

* www.javnesluzbe.hr